

PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI ROSCI0119 MUNTELE MARE

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	7
1.1 Scurtă descriere a planului de management.....	7
1.2 Cadrul legal referitor la Situl Natura 2000 și la elaborarea Planului de management	7
1.3 Scurtă descriere a Sitului Natura 2000 ROSCI0119 Muntele Mare	8
1.4 Procesul de elaborare a Planului de management	8
1.5 Baza legală a custodiei și modul de funcționare a acesteia.....	10
2. DESCRIEREA SITULUI NATURA 2000	11
2.1 Descriere generală	11
2.1.1 Localizare și acces	11
2.1.2 Limitele Sitului Natura 2000	11
2.1.3 Suprapuneri cu alte arii naturale protejate.....	11
2.2 Mediul abiotic	12
2.2.1 Geologie	12
2.2.2 Relieful și geomorfologia	13
2.2.2.1 Unități de relief	13
2.2.2.2 Expoziția versanților și pantele	14
2.2.2.3 Procese geomorfologice.....	16
2.2.3 Hidrografie.....	16
2.2.4 Clima	18
2.2.5 Soluri	19
2.3 Mediul biotic	20
2.3.1 Ecosisteme	20
2.3.2 Habitate în baza cărora a fost declarat situl.....	20
2.3.3 Specii de floră și faună pentru care a fost declarat situl Natura 2000	31
2.3.3.1 Faună	31
2.3.4 Alte habitate de interes conservativ relevante pentru sit	34
2.3.5 Alte specii de floră și faună relevante pentru sit	35
2.3.5.1 Plante superioare.....	35
2.3.5.2 Herpetofaună	37
2.4 Informații socio-economice și culturale.....	38

2.4.1 Comunitățile locale și factorii interesați.....	38
2.4.1.1 Comunitățile locale.....	38
2.4.1.2 Factorii interesați	41
2.4.2 Utilizarea terenului	44
2.4.3 Situația juridică a terenurilor	45
2.4.4 Administratori, gestionari și utilizatori.....	46
2.4.5 Infrastructură și construcții	46
2.4.6 Patrimoniu cultural.....	47
2.4.7 Peisajul	48
2.4.8 Obiective turistice.....	49
2.5 Activități cu potențial impact - presiuni și amenințări	50
2.5.1 Lista activităților cu potențial impact	50
2.5.1.1 Lista presiunilor actuale cu impact la nivelul sitului	50
2.5.1.2 Lista amenințărilor viitoare cu potențial impact la nivelul sitului Natura 2000	53
2.5.2 Hărțile activităților cu potențial impact.....	56
2.5.2.1 Harta presiunilor actuale și a intensității acestora la nivelul sitului	56
2.5.2.2 Harta amenințărilor viitoare și a intensității acestora la nivelul sitului	63
2.5.3 Evaluarea impacturilor asupra speciilor	70
2.5.3.1 Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciilor	70
2.5.3.2 Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciilor.....	71
2.5.4 Evaluarea impacturilor asupra tipurilor de habitate	72
2.5.4.1 Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate	72
2.5.4.2 Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate	77
3. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI TIPURILOR DE HABITATE	83
3.1 Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ.....	83
3.2 Evaluarea stării de conservare a fiecărui tip de habitat de interes conservativ	83
3.2.1 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței acoperite de către tipul de habitat	83
3.2.2 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice tipului de habitat.....	91

3.2.3 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor tipului de habitat în viitor	95
3.2.4 Evaluarea globală a stării de conservare a tipului de habitat.....	101
4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT.....	105
4.1 Scopul Planului de management pentru situl Natura 2000.....	105
4.2 Obiective generale, obiective specifice, măsuri specifice/de management și activități ..	105
4.2.1 T1 - Conservarea și managementul biodiversității speciilor și habitatelor de interes conservativ	105
4.2.1.1 Obiectiv specific 1. Asigurarea conservării speciei <i>Bombina variegata</i> - Buhai de baltă cu burta galbenă, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acesteia	105
4.2.1.2 Obiectiv specific 2. Asigurarea conservării habitatului 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia	107
4.2.1.3 Obiectiv specific 3. Asigurarea conservării habitatului 4060 Tufărișuri alpine și boreale, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia.....	108
4.2.1.4 Obiectiv specific 4. Asigurarea conservării habitatului 6230* Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia	109
4.2.1.5 Obiectiv specific 5. Asigurarea conservării habitatului 7110* Turbării active, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia.....	110
4.2.2 T2 - Inventarierea/evaluarea detaliată și monitoringul biodiversității.....	111
4.2.2.1 Obiectiv specific 1. Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile și habitatele de interes conservativ.....	111
4.2.2.2 Obiectiv specific 2. Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru elementele abiotice de interes pentru conservarea biodiversității în situl Natura 2000	112
4.2.2.3 Obiectiv specific 3. Realizarea monitorizării stării de conservare a speciilor de interes conservativ	113
4.2.2.4 Obiectiv specific 4. Realizarea monitorizării stării de conservare a habitatelor de interes conservativ	115
4.2.2.5 Obiectiv specific 5. Realizarea monitorizării anumitor factori cu impact insuficient cunoscut asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ.....	115

4.2.3 T3 - Administrarea și managementul efectiv al sitului și asigurarea durabilității managementului	116
4.2.3.1 Obiectiv specific 1. Existența unei echipe de administrare funcționale și specializate ...	116
4.2.3.2 Obiectiv specific 2. Materializarea limitelor pe teren și menținerea acestora.....	117
4.2.3.3 Obiectiv specific 3. Monitorizarea respectării regulamentului și a prevederilor Planului de management	118
4.2.3.4 Obiectiv specific 4. Asigurarea finanțării/bugetului necesar pentru implementarea Planului de management	118
4.2.3.5 Obiectiv specific 5. Asigurarea logisticii necesare pentru administrarea eficientă a sitului	119
4.2.3.6 Obiectiv specific 6. Monitorizarea implementării Planului de management	121
4.2.3.7 Obiectiv specific 7. Realizarea raportărilor necesare către autorități.....	121
4.2.3.8 Obiectiv specific 8. Dezvoltarea capacității personalului implicat în administrarea sitului	122
4.2.4 T4 - Comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului	123
4.2.4.1 Obiectiv specific 1. Implementarea activităților privind conștientizarea publicului.....	123
4.2.5 T5 - Utilizarea durabilă a resurselor naturale	124
4.2.5.1 Obiectiv specific 1. Utilizarea durabilă a terenurilor agricole	124
4.2.5.2 Obiectiv specific 2. Susținerea și promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului	125
4.2.6 T6 - Turismul durabil prin intermediul valorilor naturale și culturale	126
4.2.6.1 Obiectiv specific 1. Implementarea managementului vizitatorilor	126
5. PLANUL DE ACTIVITĂȚI	128
6. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR	172
6.1 Raportări periodice	172
6.2 Urmărirea activităților planificate	172
6.3 Indicarea activităților realizate	175
7. BIBLIOGRAFIE	177
8. ANEXE	182
Anexa nr. 1 la Planul de management	

Limitele Sitului Natura 2000 ROSCI0119 Muntele Mare și harta unităților de relief din zona ROSCI0119 Muntele Mare.....	182
Anexa nr. 2 la Planul de management	
Harta habitatelor ROSCI0119 Muntele Mare.....	183
Anexa nr. 3 la Planul de management	
Distribuția habitatului 3220 – Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane	184
Anexa nr. 4 la Planul de management	
Distribuția habitatului 4060 – Tufărișuri alpine și boreale.....	185
Anexa nr. 5 la Planul de management	
Distribuția habitatului 6230* – Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase.....	186
Anexa nr. 6 la Planul de management	
Distribuția habitatului 7110* – Turbării active	187
Anexa nr. 7 la Planul de management	
Distribuția speciei 1193 – <i>Bombina variegata</i>	188
Anexa nr. 8 la Planul de management	
Distribuția habitatului 91D0* – Turbării cu vegetație forestieră.....	189
Anexa nr. 9 la Planul de management	
Harta Unităților administrativ teritoriale de pe suprafața ROSCI0119 Muntele Mare	190
Anexa nr. 10 la Planul de management	
Utilizarea terenurilor după Corine Land Cover în ROSCI0119 Muntele Mare.....	191
Anexa nr. 11 la Planul de management	
Presiunile actuale asupra ROSCI0119 Muntele Mare.....	192
Anexa nr. 12 la Planul de management	
Amenințările în ROSCI0119 Muntele Mare.....	193
Anexa nr. 13 la Planul de management	
Raportări periodice	194

1. INTRODUCERE

1.1 Scurtă descriere a planului de management

Planul de management al Sitului Natura 2000 ROSCI0119 Muntele Mare reprezintă documentul oficial prin care se stabilesc acțiunile și măsurile de management care sunt necesare pentru îndeplinirea obiectivelor și scopurilor sitului.

Prezentul document sintetizează informația existentă la data întocmirii planului, stabilește obiectivele de management și domeniile majore, realizând, de asemenea, un plan de acțiune pentru îndeplinirea acestora pe următorii 5 ani.

Planul de management cuprinde hărți și o serie de anexe relevante pentru informațiile prezentate.

Acest Plan de management este un instrument de administrare al Sitului Natura 2000 ROSCI0119 și reprezintă un document prioritar pentru planificarea tuturor acțiunilor pe termen scurt și mediu pentru toți deținătorii de terenuri care doresc să desfășoare activități pe suprafața sitului.

1.2 Cadrul legal referitor la Situl Natura 2000 și la elaborarea Planului de management

Situl de Importanță Comunitară Muntele Mare a fost declarat în anul 2007 prin Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrată a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011, sub indicativul ROSCI0119 Muntele Mare.

Alte acte normative relevante în contextul elaborării Planului de management sunt următoarele:

- a. Ordinul Ministrului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 207/2006 privind aprobarea conținutului Formularului Standard Natura 2000 și a manualului de completare al acestuia;
- b. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;

c. Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 3836/2012 privind aprobarea Metodologiei de avizare a tarifelor instituite de către administratorii/custozii ariilor naturale protejate pentru vizitarea ariilor naturale protejate, pentru analizarea documentațiilor și eliberarea de avize conform legii, pentru fotografiatul și filmatul în scop comercial;

d. Ordinul Ministrului Mediului și Schimbărilor Climatice nr. 1052/2014 privind aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, cu modificările ulterioare.

1.3 Scurtă descriere a Sitului Natura 2000 ROSCI0119 Muntele Mare

Situl se află în regiunea biogeografică alpină, în estul Munților Apuseni, are suprafața de 1659 ha și, din punct de vedere administrativ, se află pe teritoriile județelor Alba în procent de 75% și Cluj în procent de 25%.

Scopul înființării acestui sit este acela de a contribui semnificativ la menținerea sau readucerea la o stare favorabilă a habitatelor și a speciilor de interes comunitar listate în Formularul Standard Natura 2000. Situl a fost desemnat pentru conservarea a patru habitate listate în Anexa I – Tipuri de habitate naturale de interes comunitar a căror conservare necesită desemnarea zonelor speciale de conservare și o specie listată în Anexa II – Speciile animale și vegetale de interes comunitar care necesită desemnarea de arii speciale de conservare, din Directiva Habitate:

- 3220 - Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane;
- 4060 - Tufărișuri alpine și boreale;
- 6230* - Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase;
- 7110* - Turbării active;
- 1193 - *Bombina variegata*.

1.4 Procesul de elaborare a Planului de management

Planul de management al ROSCI0119 Muntele Mare a fost elaborat prin proiectul „Managementul durabil al SCI Muntele Mare și al siturilor Natura 2000 Trascău”, finanțat prin Programul Operațional Sectorial Mediu – Axa prioritară 4, implementat de custodele sitului ROSCI0119 Muntele Mare, Clubul de Ecologie și Turism Montan Albamont, în perioada 2012 – 2015.

Custodele sitului ROSCI0119 Muntele Mare, Clubul de Ecologie și Turism Montan Albamont, are sediul în municipiul Alba Iulia, strada Mitropolit Andrei Șaguna, numărul 2, cod poștal 510010, județul Alba, telefon/fax 0258813947, cod fiscal 5665927.

Planul de management a fost elaborat de către o echipă formată din 3 experți ecologi ai Clubului de Ecologie și Turism Montan Albamont, cu consultarea tuturor factorilor interesați.

Pentru elaborarea Planului de management al ROSCI0119 Muntele Mare, au fost parcurse mai multe etape, astfel:

- realizarea unui sistem unitar de evidență a regimului de proprietate al terenurilor și a modului de folosință al acestora;
- realizarea de măsurători topometrice și marcarea în teren a limitelor ROSCI0119 Muntele Mare;
- efectuarea de studii asupra speciilor și habitatelor prezente în ROSCI0119 Muntele Mare;
- realizarea unei campanii de informare a cetățenilor din comunele: Poșaga, Bistra, Lupșa și Valea Ierii cu privire la importanța conservativă a habitatelor și speciilor cuprinse în ROSCI0119 Muntele Mare;
- desfășurarea de dezbateri publice cu privire la elaborarea și implementarea Planului de management;
- reglementarea din punct de vedere a protecției mediului.

Consultarea celor care sunt afectați sau pot influența acest plan și respectiv, realizarea obiectivelor Planului de management, s-a asigurat prin organizarea a 2 sesiuni de dezbateri publice, câte una la două unități administrative învecinate, desfășurate în comunele Poșaga și Bistra, județul Alba, la care au fost invitați factorii interesați, experții care au contribuit la realizarea studiilor și experții externi din diverse domenii, cu experiență în acest gen de dezbateri publice, în vederea elaborării Planului de management al sitului ROSCI0119 Muntele Mare în mod participativ.

Planul de management pentru ariile naturale protejate care nu necesită structuri de administrare special constituite se aprobă prin ordin al autorității publice centrale pentru protecția mediului, conform prevederilor art. 21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Planul de management al ROSCI0119 Muntele Mare a fost elaborat pentru o perioadă de 5 ani iar, dacă este cazul, revizuirea se va face cu respectarea procedurii indicate mai sus.

În cazul în care se impun schimbări în Planul de management, acestea vor fi propuse de către custode, din proprie inițiativă sau la sugestia factorilor interesați, conform procedurilor legale în vigoare.

Responsabil pentru implementarea Planului de management al Sitului Natura 2000 Muntele Mare este custodele acestuia, prin intermediul unei echipe cu atribuții în acest sens, coordonată de către președintele organizației. Activitățile ce intră în responsabilitatea altor organizații sau instituții vor fi supravegheate de custode.

Regulamentul sitului de importanță comunitară Muntele Mare a fost elaborat și supus dezbaterii factorilor interesați în anul 2011 și se regăsește în Anexa nr. 2 la proiectul de ordin.

1.5 Baza legală a custodiei și modul de funcționare a acesteia

Responsabilitatea administrării ROSCI0119 Muntele Mare îi revine custodelui desemnat, respectiv Clubului de Ecologie și Turism Montan Albamont. În acest scop, custodele elaborează Planul de management al sitului ROSCI0119 Muntele Mare și urmărește implementarea acestuia, asigură administrarea responsabilă și unitară a patrimoniului natural al sitului, organizează și desfășoară activități specifice, supraveghează derularea activităților umane de pe suprafața ROSCI0119 Muntele Mare.

În conformitate cu prevederile legale, Clubul de Ecologie și Turism Montan Albamont a întocmit documentația pentru preluarea în custodie a Sitului Natura 2000 ROSCI0119 Muntele Mare, ulterior fiind semnată Convenția de Custodie nr. 225/30.03.2011, încheiată cu Ministerul Mediului și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare.

2. DESCRIEREA SITULUI NATURA 2000

2.1 Descriere generală

2.1.1 Localizare și acces

Situl de Importanță comunitară ROSCI0119 Muntele Mare este situat la altitudinea medie de 1726 m în estul Munților Apuseni, în grupa montană Gilău - Muntele Mare, unde ocupă o parte din platoul înalt de pe cumpăna de ape dintre Arieș și Iara, având coordonatele de latitudine N 46° 28' 50" și longitudine E 23° 14' 8".

Administrativ, ROSCI0119 Muntele Mare se află pe teritoriul județului Alba - comunele Bistra, Lupșa, Poșaga și a județului Cluj - comuna Valea Ierii. ROSCI0119 Muntele Mare are o suprafață de 1659 ha.

Accesul în sit se poate face de pe DJ107M care face legătura dintre DN75 și E60, după care se continuă pe DJ107R pe ruta Băișoara - Stațiunea Muntele Băișorii. De asemenea, în sit se mai poate ajunge de pe DN75, printr-o serie de drumuri neasfaltate, care pornesc din localitățile: Bistra, Lupșa și Poșaga.

2.1.2 Limitele Sitului Natura 2000

Limitele sitului urmăresc aproape fidel marginea platoului Muntelui Mare.

Limitele și harta unităților de relief din zona ROSCI0119 Muntele Mare sunt redată în Anexa nr. 1 la Planul de management.

2.1.3 Suprapuneri cu alte arii naturale protejate

ROSCI0119 Muntele Mare nu se suprapune cu alte arii naturale protejate, dar se află la distanțe relativ mici față de următoarele arii naturale protejate:

- ROSCI0263 Valea Ierii, la 2 km în Nord;
- ROSCI0035 Cheile Turzii, la 30 km în Nord-Est;
- ROSCI0034 Cheile Turenilor, la 35 km în Nord-Est;
- ROSPA0087 Munții Trascău, la 3 km, în Nord-Est și Sud-Est;
- ROSCI0253 Trascău, la 3 km, în Nord-Est și Sud-Est;
- Șesul Craiului – Scărița Belioara, la 10 km, în Est;
- Cheile Runcului, la 14 km, în Est;

- Cheile Pociovaliștei, la 13 km, în Est;
- Cheile Poșegii, la 12 km, în Est;
- ROSCI0116 Molhașurile Căpățânii, la 4 km, în Vest;
- ROSCI0300 Fânețele Pietroasa-Podeni, la 30 km, în Sud-Est;
- Parcul Natural Apuseni, la 20 km, în Vest.

2.2 Mediul abiotic

2.2.1 Geologie

Granitele sunt cele care definesc forma masivă a platoului vârfului Muntele Mare. Granitoidul de Muntele Mare, în a cărui parte superioară se află Situl Natura 2000, este cea mai mare intruziune magmatică din cristalinel Munților Apuseni conform Ianovici, V. și colaboratorii, 1976. Începuturile clădirii acestui edificiu granitic sunt în Devonian. Datorită tensiunilor mari, în sectorul de contact, s-au produs retopiri conform Dallmeyer, R.D. și colaboratorii, 1999, și Stan, R., Puște, A., 2001, ceea ce a dat naștere, prin fenomene de microclinizare ulterioare consolidării, unui corp granitic de mari dimensiuni conform Mârza, I., 1969, un batolit după Dimitrescu, R.A., 1958 și Balintoni, I. și colaboratorii, 2009 sau pacholit după Daly, R.A., 1933 și Raguin, E., 1957.

Mineralele ce intră în alcătuirea acestui corp granitic de mari dimensiuni sunt cuarțul, microclin-microperlit, albiclaz, myrmekyt, biotit și muscovit, conform Ianovici, V. și colaboratorii, 1976. Conform aceluiași autor, Ianovici, V. și colaboratorii, 1976, principala varietate de granit este cea porfiroidă cu megacristale de feldspat potasic.

Masei granitice i-a fost atribuită inițial o vârstă de 522 milioane de ani, conform Ianovici, V. și colaboratorii, 1976, dar studii recente plasează solidificarea sa în intervalul 297-291 milioane de ani, conform Balintoni, I. și colaboratorii, 2009.

După ce s-a consolidat, masa granitică a Muntelui Mare a fost supusă unor mișcări oscilatorii pe verticală, ce s-au succedat în cuprinsul epocii carpatice. A urmat eroziunea puternică în Cretacicul superior - Oligocen, repetate mișcări epirogenetice în Oligocen-Sarmațian și apoi scoaterea la suprafață și modelarea subaeriană în condițiile unui sistem morfo-climatic cuaternar, caracterizat printr-o succesiune de perioade glaciare separate de interglaciare cu un climat mai blând.

În urma celei mai îndelungate faze de modelare ce s-a întins între Cretacicul superior și sfârșitul Oligocenului, aproximativ 50 de milioane de ani, a luat naștere peneplena Fărcașa sau Fărcaș. Acest complex structural în cuprinsul căruia se regăsește o bună parte din sit, s-a format pe seama unor mișcări tectonice de amplitudine redusă, în condițiile unui climat tropical și subtropical de tip musonic cu două anotimpuri, climat ce a favorizat alterarea puternică în timpul sezonului uscat și transportul materialului erodat în timpul sezonului umed, în conformitate cu Pop, E., 1960.

Marginile podului suprafeței de nivelare cuprinse în sit sunt brodate punctiform cu depozite rezultate prin dezagregare. Blocurile granitice de dimensiuni metrice formează îngrămădiri în șase puncte marginale. În sectorul nord-vestic al sitului, aceste blocuri sunt dispersate pe suprafețe extinse, prezentând pe partea expusă meteorizației suprafețe perfect orizontale, care, în unele cazuri, par să indice urme de transport și șlefuire glaciară. Tocmai această observație ne-a făcut să luăm în seamă ipoteza conform căreia, în timpul Pleistocenului, aici ar fi funcționat un mic ghețar de platou. Dar observațiile noastre legate de acest aspect se limitează doar la această fază intuitivă, și astfel, fără o fundamentare solidă, nu putem da ca sigură existența unui ghețar montan de platou în Muntele Mare.

2.2.2 Relieful și geomorfologia

2.2.2.1 Unități de relief

Situl se situează în totalitate în grupa montană Gilău – Muntele Mare. Unitățile de relief aflate în jurul sitului se regăsesc pe harta din Anexa nr. 1 la Planul de management.

Altitudini:

- Altitudine minimă – 1518 m;
- Altitudine maximă – 1826 m;
- Altitudine medie – 1726 m.

Unitățile majore de relief și procentul de ocupare

Tabelul nr. 1

Număr curent	Unitatea majoră de relief	Procent ocupare - %
1	Munte	100

Unitățile de relief și procentul de ocupare

Tabelul nr. 2

Număr curent	Unitatea de relief	Procent ocupare - %
1	Munții Gilău - Muntele Mare	100

Trepte hipsometrice și procentul de ocupare

Tabelul nr. 3

Număr curent	Treapta hipsometrică – m	Procent ocupare - %
1	1400-1600	24
2	1600-1800	70
3	1800-2000	6

Caracterizarea generală a unităților de relief este următoarea: relieful sitului se prezintă sub forma unui platou întins, din care se desprind trepte structurale mai coborâte, separate uneori tranșant de sectoarele de obârșie ale râurilor ce-și au izvoarele aici. În sectorul nord-estic, o treaptă inferioară a suprafeței de nivelare Fărcașa, invadează platoul rupându-i unitatea. Prin suprafețele orizontale sau apropiate de orizontală, această treaptă oferă apelor pluviale prilejul să zăbovească mai mult în drumul lor spre Valea Podurilor și astfel, să contribuie la formarea și menținerea turbelor oligotrofe, deosebit de importante sub aspect botanic. În rest, văile la început incipiente și alimentate de un sistem dens de pâraie între care s-au instalat turbe, se caracterizează prin rupturi de pantă pronunțate în apropierea marginii platoului montan.

2.2.2.2 Expoziția versanților și pantele

Ponderea expoziției versanților

Tabelul nr. 4

Număr curent	Expoziția	Procent ocupare %
1	N	10,39

2	NE	9,29
3	E	13,27
4	SE	18,5
5	S	11,35
6	SV	10,97
7	V	13,43
8	NV	12,8
9	Zonă plată	0

Ponderea pantelor

Tabelul nr. 5

Număr curent	Intervale de pantă – grade	Procent ocupare – %
1.	0-5	28,5
2.	5-10	36,94
3.	10-15	22,27
4.	15-20	8,92
5.	20-25	2,82
6.	25-30	0,5
7.	30-35	0,05

Influența pantelor și a expoziției versanților asupra speciilor și habitatelor este următoarea: procentul foarte mare pe care îl ocupă suprafețele cu pantă redusă, între 0 și 10 grade, alături de altitudini cuprinse între 1600 și 1800, determină apariția unor scoarțe de alterare groase și a unor soluri cu profile bine dezvoltate, pe seama cărora a apărut în mod natural un mozaic de tufărișuri subalpine cu ienupăr pitic, pe substraturi bine drenate și turbării de platou în arealele cu apă stagnantă.

2.2.2.3 Procese geomorfologice

Strict morfologic vorbind, dacă ar fi să lăsăm deoparte punctele în care apar blocurile granitice amintite mai sus, platoul montan cuprins în sit este destul de monotone. Suprafețele sale structurale largi și monotone nu au valoare peisageră, dar dominante fiind prin altitudinea lor față de unitățile din jur, lasă posibilitatea vizitatorului să descopere spectacolul calcarelor din Trascău, sau din compartimentul Vulturesele-Belioara, vârfurile Găina și Bihorul peste frământații Metaliferi, iar în zilele senine chiar și crenelurile Făgărașului sau Călimanii.

Între procesele geomorfologice actuale, cele mai active sunt gelifracția care se produce preponderent în anotimpurile de tranziție, afectând doar roca la zi, ablația în partea superioară a pantelor, iar pe alocuri acționează ravinația și eroziunea prin ravinare, sub formă de șiroire sau ravinația propriu-zisă care generează organisme temporare ce converg spre cursul permanent incipient al râurilor. Solifluxiunea afectează orizonturile superioare ale solurilor dispuse pe pante, acționând în anotimpurile de tranziție, iar prăbușirile se manifestă în cazul blocurilor granitice masive dispuse marginal, în cele șase puncte amintite mai sus.

Fragmentarea reliefului sitului corespunde în linii mari cu densitatea rețelei hidrografice cu caracter permanent sau temporar. Densitatea fragmentării reliefului are valori maxime în sectorul de formare a râului Valea Mare și valori minime spre interiorul sitului, unde domină suprafețele domoale, ușor înclinate sau apropiate de orizontală. Adâncimea fragmentării reliefului prezintă valorile cele mai ridicate spre periferia sitului, în apropierea abrupturilor structurale ce o mărginesc și valori ce se reduc progresiv spre interior. Altitudinea medie a sitului este de 1725 m, cu valoarea maximă în vârful Muntele Mare de 1825 m și valoarea minimă de 1499 m situată într-un punct din Valea Corțeștilor. Geodeclivitatea are valori reduse în interiorul sitului. Cele mai mari valori ale geodeclivității, de 30-39%, se regăsesc la periferia sitului, în vecinătatea limitelor. Expoziția versanților este preponderent estică, sudică și vestică și mai puțin nordică.

2.2.3 Hidrografie

Lista bazinelor hidrografice ierarhizată și ponderea lor în cadrul sitului

Tabelul nr. 6

Număr curent	Nume bazin	Cod bazin	Ordin bazin	Suprafața totală bazin	Suprafața bazin în sit	Pondere din sit -
--------------	------------	-----------	-------------	------------------------	------------------------	-------------------

				- ha	- ha	%
1.	Măruț	IV_1.81.28.1	IV	1273	178,2	11
2.	Iara	IV_1.81.28	IV	16561	283,3	17
3.	Valea Mare	IV_1.81.13	IV	3660	529,7	32
4.	Poșaga	IV_1.81.25	IV	5091	129,6	8
5.	Crețoaia	IV_1.81.25.1	IV	983	266,8	16
6.	Incești	IV_1.81.25.2	IV	1466	250,3	15
7.	Săgacea	IV_1.81.25.3	IV	2459,3	15	1

Mai jos, este prezentată caracterizarea hidrografică și influența hidrografiei asupra speciilor și habitatelor.

Întregul sit se află în cuprinsul bazinului hidrografic al Arieșului. De aici se alimentează direct sau prin intermediul afluenților, râurile: Măruț, Iara, Valea Mare, Poșaga, Crețoaia, ce au cursuri dispuse radiar față de partea centrală a platoului montan. Rețeaua hidrografică este cantonată spre periferia sitului, fiind alcătuită din sectoarele „de izvoare” ale râurilor: Valea Podurilor, Pârâul Vânățului, Valea Ierii, Valea Mare, Valea Corțeștilor, Valea Crețoaia și Pârâul Incești. Unele dintre aceste râuri posedă afluenți cu caracter temporar sau permanent, ce își au sectorul de izvoare în interiorul sitului și cursuri scurte, ce confluează nu departe de limitele exterioare ale sitului. Sectoarele de formare a cursurilor râurilor sunt brăzdate de numeroase corpuri, în general scurte, cu caracter sezonier, ce converg spre cursul principal cu caracter permanent.

Pe teritoriul aflat între limitele sitului, densitatea rețelei hidrografice permanente este de 3,79 km/kmp. Din apropierea punctelor în care cursurile râurilor capătă caracter permanent, pantele cresc simțitor. Scurgerea este condiționată de caracterele climatice și de structura geologică a locului. Valorile acesteia sunt reduse în timpul iernii când apa râurilor rămâne blocată sub formă de pod de gheață, ce uneori persistă până în aprilie, dar cu toate acestea aproximativ 15% din volumul scurgerii anuale se produce în acest sezon. Primăvara, după topirea zăpezilor, uneori suprapusă cu precipitații, se produc apele mari de primăvară ce dau un volum total al scurgerii cuprins între 40 și 50% din volumul scurgerii medii anuale. În timpul verii, ca urmare a creșterii evapotranspirației și a scăderii cantității de precipitații, se produc apele mici de vară. Toamna aduce o cantitate mai consistentă de precipitații, dar apele mici de vară se perpetuează

până la completarea stocurilor din turbe, neexistând astfel ape mari de toamnă. Scurgerea maximă este dată așadar de topirea zăpezilor și de precipitațiile de primăvară, dar neperiodic, debite consistente se produc și la ploile torențiale.

Râurile ce au cursul superior în sit, se încadrează în tipul de regim carpatic-transilvan, tip ce se caracterizează așa cum arătam mai sus, prin ape mari de primăvară, ce durează 1-2 luni, respectiv în Muntele Mare, mai-iunie, viituri la sfârșitul primăverii și începutul verii, secetă hidrologică din iunie și până în noiembrie și apele mici de iarnă, datorate fixării apei sub formă de gheață. Tipul de alimentare al acestor râuri este pluvionival. Temperatura medie a apei râurilor este de 5 °C, având un gradient mediu pe verticală de 0,33 °C/100 m - Atlasul Republicii Socialiste România, 1974.

2.2.4 Clima

În cele ce urmează este prezentată caracterizarea climei și influența ei asupra speciilor și habitatelor.

Temperatura medie multianuală a lunii ianuarie este de -4,4 °C, înregistrată la stația meteorologică Băișoara, această temperatură repartizându-se dincolo de această izotermă, spre Vârful Muntele Mare, conform gradientului vertical de 0,065 °C/100 m. Temperaturile mai ridicate din timpul zilei, datorate expoziției predominant sudice, sunt contrabalansate de temperaturi nocturne reduse. Temperatura medie a lunii iulie este de 13,3 °C, înregistrată la stația meteorologică Băișoara. Amplitudinea termică medie anuală este așadar, la nivelul Muntelui Mare de 17 °C. Numărul zilelor de iarnă este cuprins în Muntele Mare între 95 și 120 pe an.

În ce privește temperatura medie multianuală la nivelul solului, Muntele Mare este încadrat de izoterma de 10 °C.

Umezeala relativă medie anuală este de 86% conform Atlasului Republicii Socialiste România, 1974, cu valori de peste 85% în timpul sezonului rece. Datorită temperaturilor mai reduse, maximul principal al umezelii relative se produce în luna februarie. Maximul de nebulozitate se produce în lunile februarie-martie, ajungând uneori până la aproximativ 6,5 zecimi, condiționat fiind de intensificarea activității ciclonale din Mediterană. Minimul de nebulozitate, de aproximativ 4,5 zecimi, se produce la sfârșitul toamnei, respectiv în lunile octombrie - noiembrie, când predomină vremea stabilă. Durata de strălucire a Soarelui pentru Muntele Mare este de aproximativ 1800 ore/an.

Cantitățile medii multianuale de precipitații sunt de 853,4 mm, înregistrate la stația meteorologică Băișoara. În semestrul cald, cantitatea de precipitații este cu 150 -250 mm mai mare decât cantitatea de precipitații căzută în semestrul rece. Maximul pluviometric se înregistrează în intervalele mai - iunie și octombrie - noiembrie, iar minimul pluviometric în intervalele februarie - martie și august - septembrie.

Data de producere a primei ninsori la stația meteorologică Băișoara este 28 august cel mai devreme, 3 octombrie data medie și 10 noiembrie cel mai târziu, conform Sandu I. și colaboratorii, 2008. Data de producere a ultimei ninsori la stația meteorologică Băișoara este 18 aprilie cel mai devreme, 19 mai data medie și 30 iunie cel mai târziu, conform Sandu, I. și colaboratorii, 2008. Durata intervalului cu ninsoare înregistrat la stația meteorologică Băișoara este în medie de 230 de zile, cu un minim de 178 de zile și un maxim de 281.

Predominantă este frecvența vântului din sector vestic, de 60-65%, frecvența maximă de 70-75% se înregistrează în intervalul noiembrie-martie, iar cea minimă, de 50% în iunie. Viteza medie a vântului este cuprinsă între 2 și 5 m/s. Cele mai mari viteze anuale ale vântului se produc în noiembrie, iar cele mai reduse în intervalul august-septembrie.

Conform Atlasului Republicii Socialiste România, 1974, primul îngheț apare în Muntele Mare în jurul datei de 1 octombrie, iar ultimul îngheț se produce după data de 1 mai. Durata medie a intervalului fără îngheț, este de 120 de zile pe an.

Granitele oferă un pat impermeabil, care, în locurile unde suprafețele sunt apropiate de orizontală sau concave, favorizează acumularea apei în solurile involuate prezente pe platoul montan sau în volumul scoarței de alterare. Este vorba despre „ape freatică” cu caracter azonal, provenite din infiltrațiile apei din precipitațiile lichide și din topirea zăpezii.

2.2.5 Soluri

În cele ce urmează sunt caracterizate solurile și influența lor asupra speciilor și habitatelor.

Solurile sunt produsul acțiunii învelișului vegetal asupra unui fond mineral sub influența factorilor climatici și hidrologici. În condițiile geologice, climatice, floristice și altitudinale ale Muntelui Mare este demn de amintit procesul de bioacumulare acidă și puternic acidă de pajiște cu acumulare de acizi humici și produse de alterare a silicaților, ca sescvioxizi de aluminiu și fier.

Procesul se produce în două categorii de stadii: prima de bioacumulare acidă/mull și moder, fără podzolire accentuată și a doua de bioacumulare puternic acidă/turbă, cu podzolire humico-feriiluvială, conform Chiriță, C., Păunescu, C., Teaci, D., 1967.

Preponderent, pe suprafața sitului, se regăsesc solurile brune feriiluviale, podzoluri brune și litosoluri, caracteristice pajiștilor subalpine. Acestea posedă un aspect general brun, acid, fiind bogate în hidroxizi de fier liber, fără acumulare de argilă, nedeținând o diferențiere texturală evidentă.

2.3 Mediul biotic

2.3.1 Ecosisteme

ROSCI0119 Muntele Mare se încadrează în regiunea biogeografică alpină unde se întâlnesc tipurile de ecosisteme prezentate în Tabelul nr. 7.

Tipuri de ecosisteme

Tabelul nr. 7

Cod	Tipul de ecosistem
143	Ape dulci curgătoare din regiunea de munte
2413	Tufărișuri de ienupăr
2331	Pajiști alpine și subalpine
211	Mlaștini oligotrofe de altitudine înaltă
262	Grohotișuri
2541	Păduri de molid și de molid cu alte conifere

2.3.2 Habitate în baza cărora a fost declarat situl

Tipurile de habitate pentru care a fost declarat situl vor fi descrise din punctul de vedere al existenței acestora în sit și al caracteristicilor pe care acestea le au, în general și în mod special, în cadrul acesteia, după cum urmează:

- date generale ale tipului de habitat – date care sunt general valabile pentru habitatul respectiv, indiferent de locul unde acesta este întâlnit/semnalat;

- date specifice tipului de habitat la nivelul sitului – date care sunt caracteristice tipului de habitat în cadrul sitului.

Harta habitatelor de interes conservativ din ROSCI0119 Muntele Mare, conform Formularului standard Natura 2000, este redată în Anexa nr. 2 la Planul de management.

**Date generale ale tipului de habitat 3220 – Vegetație erbacee
de pe malurile râurilor montane**

Tabelul nr. 8

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	3220
3.	Denumire habitat	Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane
4.	Habitatele din România	R5416 Comunități sud-est carpatice de izvoare și pâraie cu <i>Saxifraga stellaris</i> , <i>Chrysosplenium alpinum</i> și <i>Philonotis seriata</i> ; R5418 Comunități sud-est carpatice fontinale cu <i>Philonotis seriata</i> și <i>Caltha laeta</i> ; R5420 Comunități sud-est carpatice de izvoare și pâraie cu <i>Cardamine opizii</i> ; R5423 Comunități sud-est carpatice de izvoare și pâraie cu <i>Carex remota</i> și <i>Caltha laeta</i>
5.	Habitatele Natura 2000	tip de habitat de importanță comunitară
6.	Asociații vegetale	<i>Calamagrostietum pseudophragmitis</i> / Beldie, Al., 1977; <i>Chrysosplenio alpini - Saxifragetum stellaris</i> / Pawłowski B., Walas J., 1949; <i>Swertio punctatae - Saxifragetum stellaris</i> Coldea, Gh., 1995-1996, 1997; <i>Philonotido - Calthetum laetae</i> / Krajina, V., 1933, Coldea, Gh., 1991; <i>Cardamine opizii</i> / Szafer, W. și colaboratorii, 1923; <i>Caltho laetae - Ligularietum sibiricae</i> / Ștefan, N. și colaboratorii, 2000; <i>Carici remotae</i> -

		<i>Calthaetum laetae</i> / Coldea, Gh., 1972, 1978.
7.	Tipuri de pădure	-
8.	Descrierea generală a tipului de habitat	Habitatul cuprinde grupări deschise de plante pioniere erbacee sau sufrutescente, bogate în specii montane, care colonizează depozitele de agregate grosiere ale pâraielor cu regim hidrologic alpin, caracterizat prin ape cu debite mai consistente vara / Gafta, D., Mountford, O., 2008
9.	Specii caracteristice	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> , <i>Saxifraga stellaris</i> , <i>Philonotis seriata</i> , <i>Caltha palustris</i> , <i>Cardamine opizii</i> , <i>Brachythecium rivulare</i> , <i>Carex remota</i> , <i>Doronicum carpaticum</i> , <i>Cratoneuron commutatum</i>
10.	Arealul tipului de habitat	În munții din nordul zonei boreale și partea inferioară a zonei arctice, pe dealuri și uneori câmpii precum și în etajele alpin și subalpin ale munților mai înalți din regiunile situate mai la sud, respectiv în Germania, Austria, Spania, Italia, Finlanda, Franța, Slovacia, Slovenia, Ucraina, Polonia, România
11.	Distribuția în România	Munții Căliman, Munții Rarău, Defileul Mureșului/Defileul Toplița-Deda, Valea Gurghiului, Cheile Bicazului, Munții Hășmașul Mare, Munții Nemira, Munții Vrancei, Buzăului, Munții Siriu, Munții Ciucaș, Piatra Craiului, Bucegi, Munții Iezer – Păpușa, Munții Făgăraș, Cozia, Cindrel, Munții Latoriței, Munții Căpățâanii, Parâng, Defileul Jiului, Munții Retezat - Godeanu, Munții Țarcu, Valea Cernei, Munții Banatului, Cheile Nerei – Beușnița, Semenic – Cheile Carașului, Munții Apuseni, Valea Sebeșului, Văile Ocolişului și Mogoșului, bazinele Râmeți și Runcu, Muntele Mare, Vlădeasa, Munții Plopiș, Câmpiile Careiului, Ierului, Crișurilor, Munții Igniș, Munții Maramureșului, Munții Rodnei.
12.	Suprafața tipului de habitat la nivel	Necunoscută

	național, în ha	
13.	Calitatea datelor privind suprafața	Medie

**Date specifice tipului de habitat 3220 - Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane
la nivelul sitului**

Tabelul nr. 9

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	3220
3.	Distribuția tipului de habitat – hartă	Anexa nr. 3 la Planul de management
4.	Distribuția tipului de habitat – descriere	Habitat cu distribuție lineară în lungul pâraielor subalpine, din păcate frecvent întrerupt de suprapășunat
5.	Statutul de prezență – spațial	Încă larg răspândit
6.	Statutul de prezență – management	Afectat deseori de suprapășunat
7.	Suprafața tipului de habitat	34 ha
8.	Suprafața din sit pentru tipul de habitat, raportată la suprafața națională	<1%
9.	Perioada de colectare a datelor din teren	Aprilie - Octombrie 2012 și 2013

10.	Alte informații privind sursele de informații	Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I. A., 2005
-----	---	--

Date generale ale tipului de habitat 4060 - Tufărișuri alpine și boreale

Tabelul nr. 10

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	4060
3.	Denumire habitat	Tufărișuri alpine și boreale; Tufărișuri sud-est carpatice de afin, <i>Vaccinium myrtillus</i> ; Tufărișuri sud-est carpatice de ienupăr pitic, <i>Juniperus sibirica</i> .
4.	Habitatele din România	Tufărișuri sud-est carpatice de afin, <i>Vaccinium myrtillus</i> ; Tufărișuri sud-est carpatice de ienupăr pitic, <i>Juniperus sibirica</i>
5.	Habitatele Natura 2000	tip de habitat de importanță comunitară
6.	Asociații vegetale	<i>Campanulo abietinae - Vaccinietum</i> / Buia, Al. și colaboratorii, 1962, Boșcaiu, N., 1971 sau <i>Vaccinietum myrtillii</i> / Buia, Al. și colaboratorii, 1962, <i>Junceto trifidi - Vaccinietum</i> / Resmeriță, I., 1975, 1976, <i>Melampyro saxosi - Vaccinietum myrtillii</i> / Coldea, Gh., 1990; <i>Campanulo abietinae Juniperetum</i> / Simon, T., 1966, sau <i>Juniperetum nanae</i> / Soó, R., 1927, <i>Juniperetum sibiricae</i> / Rațiu, O., 1965, <i>Vaccinio - Juniperetum communis</i> / Kovács, A., 1979, <i>Junipereto - Vaccinietum</i> / Pușcaru, D. și colaboratorii, 1956.
7.	Tipuri de pădure	-
8.	Descrierea generală a	Fitocenoza este edificată mai ales de specii arcto - alpine și

	tipului de habitat	circumpolare, speciile carpatice fiind bine reprezentate. Sunt specii oligotermice, mezo-xerofile, oligotrofe, acidofile
9.	Specii caracteristice	<i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Vaccinium vitis-idaea</i> , <i>Saxifraga paniculata</i> , <i>Campanula rotundifolia ssp. kladniana</i> , <i>Vaccinium gaultherioides</i> , <i>Cetraria islandica</i> , <i>Empetrum nigrum ssp. hermaphroditum</i> , <i>Thamnia vermicularis</i> , <i>Juniperus sibirica</i> sau <i>Juniperus nana</i> , <i>J. communis ssp.nana</i> , <i>Campanula patula ssp. abietina</i> , <i>Bruckenthalia spiculifolia</i> , <i>Juniperus sibirica</i>
10.	Arealul tipului de habitat	Alpi, Pirinei, Munții Dinarici, Carpați, Lanțul balcanic, Carpați, Lanțul pontic, Caucaz și sistemul himalayan
11.	Distribuția în România	În etajul alpin, subalpin, uneori în etajul boreal al Carpaților românești: Munții Maramureșului, Munții Rodnei, Munții Rarău, Munții Bistriței, Munții Giumalău, Munții Călimani, Munții Țibleș, Munții Suhard, Munții Ceahlău, Munții Hășmaș, Munții Vrancei, Munții Siriu, Munții Ciucaș, Munții Gârbova, Munții Bucegi, Munții Piatra Mare, Munții Postăvarul, Munții Piatra Craiului, Munții Leaota, Munții Făgăraș, Munții Cindrel/Cibin, Munții Lotru, Munții Sebeșului, Munții Parâng, Munții Retezat, Munții Țarcu-Petreanu, Munții Godeanu, Munții Cernei, Munții Apuseni - Munții Vlădeasa
12.	Suprafața tipului de habitat la nivel național, în ha	Necunoscută
13.	Calitatea datelor privind suprafața	medie

Date specifice tipului de habitat 4060 - Tufărișuri alpine și boreale la nivelul sitului

Tabelul nr. 11

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de	tip de habitat de importanță comunitară

	habitat	
2.	Codul unic al tipului de habitat	4060; R3111; R3108
3.	Distribuția tipului de habitat – hartă	Anexa nr. 4 la Planul de management
4.	Distribuția tipului de habitat – descriere	Apare insular, puternic fragmentat pe toată suprafața sitului, mai ales la periferia sudică. În configurația naturală a platoului Muntelui Mare era mozaicat cu habitatele de turbărie
5.	Statutul de prezență – spațial	Fragmentat puternic de către extinderea pășunilor, începând cu secolul al XIX - lea
6.	Statutul de prezență – management	Natural, supus defrișărilor
7.	Suprafața tipului de habitat	474 ha
8.	Suprafața din sit pentru tipul de habitat, raportată la suprafața națională	Necunoscut
9.	Perioada de colectare a datelor din teren	Aprilie - octombrie 2013
10.	Alte informații privind sursele de informații	Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I. A., 2005

**Date generale ale tipului de habitat 6230* - Pajiști montane de *Nardus*
bogate în specii pe substraturi silicioase**

Tabelul nr. 12

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară

2.	Codul unic al tipului de habitat	6230*
3.	Denumire habitat	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase
4.	Habitatele din România	R3608 - Pajiști sud-est carpatice de <i>Scorzonera rosea</i> și <i>Festuca nigrescens</i> ; R3609 - Pajiști sud-est carpatice de țăpoșică, <i>Nardus stricta</i> și <i>Viola declinata</i>
5.	Habitatele Natura 2000	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
6.	Asociații vegetale	<i>Festuca nigrescens</i> , <i>Scorzonera rosea</i> , <i>Festuca nigrescens</i> , <i>Viola declinata</i> , <i>Poa media</i>
7.	Tipuri de pădure	-
8.	Descrierea generală a tipului de habitat	Pajiști permanente, închise, de <i>Nardus</i> , xeromezofile sau mezofile, ce ocupă soluri silicaticice în zonele de șes, deal și munte ale regiunilor atlantică, subatlantică sau boreală. Vegetația este foarte variată, însă această variație este caracterizată prin continuitate, conform Bărbos, M., Sârbu, I., Oprea, A., Oroian, S., 2008, Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri, în Gafta, D., Mountford, O., 2008
9.	Specii caracteristice	<i>Festuca nigrescens</i> , <i>Scorzonera rosea</i> , <i>Festuca nigrescens</i> , <i>Viola declinata</i> , <i>Poa media</i>
10.	Arealul tipului de habitat	Europa Centrală
11.	Distribuția în România	Întregul lanț carpatic pe substraturi acide, dar și pe masivele deluroase înalte, la peste 600 - 700 m
12.	Suprafața tipului de habitat la nivel național – ha	necunoscut
13.	Calitatea datelor privind suprafața	bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete

Date specifice tipului de habitat 6230* - Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase la nivelul sitului

Tabelul nr. 13

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	6230*
3.	Distribuția tipului de habitat – hartă	Anexa nr. 5 la Planul de management
4.	Distribuția tipului de habitat – descriere	Habitatul, în arealul sitului este <i>în întregime alcătuit din pajiști secundare</i> , rezultând prin defrișarea habitatului 4060 al tufărișurilor boreale și subalpine mai ales începând cu secolul al XIX – lea
5.	Statutul de prezență – spațial	Larg răspândit în interiorul sitului, în extindere din cauza defrișării
6.	Statutul de prezență – management	Degradat prin suprapășunat
7.	Suprafața tipului de habitat	997 ha
8.	Suprafața din sit pentru tipul de habitat, raportată la suprafața națională	Necunoscută
9.	Perioada de colectare a datelor din teren	Aprilie - Octombrie 2012, 2013
10.	Alte informații privind sursele de informații	Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I. A., 2005

Date generale ale tipului de habitat 7110* - Tinoave bombate active

Tabelul nr. 14

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	7110*
3.	Denumire habitat	Tinoave bombate active
4.	Habitatele din România	R5101 - Turbării sud-est carpatice mezo-oligotrofe acide cu <i>Eriophorum vaginatum</i> și <i>Sphagnum recurvum</i> ; R5102 - Turbării sud-est carpatice oligotrofe cu <i>Sphagnum magellanicum</i>
5.	Habitatele Natura 2000	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
6.	Asociații vegetale	<i>Eriophorum vaginatum</i> , <i>Sphagnum fallax</i>
7.	Tipuri de pădure	-
8.	Descrierea generală a tipului de habitat	Habitat mezo-oligotrof, cu fitocenozele acidofile realizate de <i>Eriophorum vaginatum</i> împreună cu diverse specii de <i>Sphagnum</i> : <i>Sphagnum fallax</i> și <i>Sphagnum magellanicum</i> . Stratul arborescent, conține pe alocuri <i>Juniperus sibirica</i> . Caracterul de mezo-oligotrofie al grupării este dat de prezență în structura cenozelor a unor specii caracteristice ordinului <i>Caricetalia nigrae</i>
9.	Specii caracteristice	<i>Sphagnum fallax</i> , <i>Sphagnum subsecundum</i> , <i>Sphagnum fuscum</i> , <i>Pinus mugo</i>
10.	Arealul tipului de habitat	Areal fragmenat larg, circumpolar în emisfera nordică în toată zona boreală și subarctică dar și în zona nemorală cu climat oceanic. În emisfera sudică, larg răspândit în arealul nemoral din extremitatea sudică a Americii de Sud

11.	Distribuția în România	Carpații Orientali, mai ales arealul central și nordic, Apusenii nordici, în restul Carpaților românești și în dealurile înalte pericarpatice apare doar insular, izolat
12.	Suprafața tipului de habitat la nivel național – ha	Necunoscută
13.	Calitatea datelor privind suprafața	Bună

Date specifice tipului de habitat 7110* - Tinoave bombate active la nivelul sitului

Tabelul nr. 15

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	7110*
3.	Distribuția tipului de habitat – hartă	Anexa nr. 6 la Planul de management
4.	Distribuția tipului de habitat – descriere	Insular, cândva alterna pe platoul Muntelui Mare cu habitatul 4060 tufărișuri alpine și boreale; se restrânge din cauza lucrărilor de drenaj efectuate pentru extinderea pășunilor
5.	Statutul de prezență – spațial	Răspândit fragmentar, insular
6.	Statutul de prezență – management	Natural
7.	Suprafața tipului de habitat	73 ha

8.	Suprafața din sit pentru tipul de habitat, raportată la suprafața națională	Necunoscut
9.	Perioada de colectare a datelor din teren	Aprilie - Octombrie 2013
10.	Alte informații privind sursele de informații	Pop, E., 1960

2.3.3 Specii de floră și faună pentru care a fost declarat situl Natura 2000

2.3.3.1 Faună

Speciile pentru care a fost declarat situl vor fi descrise din punctul de vedere al existenței acestora în sit și al caracteristicilor pe care acestea le au, în general și în mod special, în cadrul acestuia, după cum urmează:

- date generale ale speciei – date care sunt general valabile pentru specia respectivă, indiferent de locul unde aceasta este întâlnită/semnalată;

- date specifice speciei la nivelul sitului – date care sunt caracteristice speciei în cadrul sitului.

Harta speciei de interes conservativ din ROSCI0119 Muntele Mare, conform Formularului standard Natura 2000, este redată în Anexa nr. 7 la Planul de management.

Date generale ale speciei 1193 *Bombina variegata*

Tabelul nr. 16

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Cod Specie conform Sistemului Informativ European al Naturii	638
2.	Denumirea științifică	<i>Bombina variegata</i>

3.	Denumirea populară	Buhaiul de baltă cu burta galbenă
4.	Statutul de conservare în România	Preocupare minimă, conform Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii; Anexa nr. 3 – Specii de plante și de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.
5.	Descrierea speciei	Specie de amfibian de talie mică care are un aspect turtit și spatele cu negi spinoși. Are spatele maro deschis, cu pete de culoare maro închis, iar ventral, galben cu pete de maro închis, cenușiu închis sau chiar albastru închis. Punctele și petele sunt conectate uneori, ceea ce aduce diferențieri în cadrul populației. Habitatul ocupat de acest amfibian se suprapune în general cu turbăriile oligotrofe, râurile montane acolo unde se formează bălți și orice ochi de apă cu caracter temporar sau permanent. Este o specie cu activitate atât diurnă, cât și nocturnă, preponderent acvatică, extrem de tolerantă și rezistentă. Sezonul de reproducere începe în luna aprilie și se termină în luna august, perioadă în care se reproduc de mai multe ori. Ouăle se depun în grămezi mici și izolate, fixate de plante sau direct pe fundul apei
6.	Perioade critice	Sezonul de reproducere și perioada de hibernare
7.	Cerințe de habitat	În zone deschise, mlaștini, pajiști, pășuni și zone forestiere
8.	Arealul speciei	Albania; Austria; Bosnia și Herțegovina; Bulgaria; Croația; Republica Cehă; Franța; Germania; Grecia; Ungaria; Italia; Liechtenstein; Luxemburg; Macedonia; Muntenegru; Olanda; Polonia; România; Serbia; Slovacia; Slovenia; Elveția; Ucraina

9.	Distribuția în România	Din zona deluroasă până în zona montană, poate ajunge în golul alpin. Altitudine: 150-2000 m
10.	Populația națională	1.000.000 - 10.000.000
11.	Calitatea datelor privind populația națională	Medie

Date specifice la nivelul sitului pentru specia 1193 *Bombina variegata*

Tabelul nr. 17

Număr curent	Informație/Atribut	Descriere
1.	Specia	<i>Bombina variegata</i> Cod 638, conform Sistemului Informatic European al Naturii
2.	Informații specifice speciei	Specie de amfibian de talie mică, ce se împerechează de mai multe ori în sezonul de reproducere. Ouăle se depun pe timpul nopții. Când se simt amenințate apelează la metoda „Unkenreflex” prin mișcări de arcuire și contorsionare a corpului își evidențiază culoarea strălucitoare ventrală. De asemenea, pot elimina o substanță albă. Masculii pot declanșa un apel de primejdie, iar când sunt în apă, sar și se ascund în alte bălți din apropiere.
3.	Distribuția speciei – harta distribuției	Anexa nr. 7 la Planul de management
4.	Distribuția speciei – interpretare	Specia este prezentă în toate bălțile/iazurile permanente sau temporare din sit, uneori chiar și în bălțile formate pe urmele roților rezultate în urma traficului auto
5.	Statutul de prezență – temporal	Rezident
6.	Statutul de prezență – spațial	Marginală

7.	Statutul de prezență – management	Nativă
8.	Abundență	Rară
9.	Perioada de colectare a datelor din teren	Aprilie – August 2013
10.	Alte informații privind sursele de informații	Cogălniceanu D., Aioanei F., Matei B., 2000

2.3.4 Alte habitate de interes conservativ relevante pentru sit

Date specifice tipului de habitat

91D0* - Turbării cu vegetație forestieră la nivelul sitului

Tabelul nr. 18

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	91D0*
3.	Denumirea populară	Turbării cu vegetație forestieră
4.	Suprafața tipului de habitat	12 ha
5.	Distribuția tipului de habitat – hartă	Anexa nr. 8 la Planul de management
6.	Observații	Habitat prioritar cu valoare conservativă ridicată, care nu se regăsește pe formularul standard al sitului ROSCI0119 Muntele Mare, fiind foarte bine reprezentat în zona numită „La Poduri”.

2.3.5 Alte specii de floră și faună relevante pentru sit

2.3.5.1 Plante superioare

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Pedicularis limnogenae*

Tabelul nr. 19

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	182980
2.	Denumirea științifică	<i>Pedicularis limnogenae</i>
3.	Denumirea populară	Daria Muntelui Mare
4.	Observații	Specie considerată endemism al Munților Gilău-Muntele Mare și Bihor. Starea populațiilor este bună, fiind întâlnită în aproape toate turbăriile din acești munți. A fost identificată „La Poduri” o nouă varietate a speciei cu flori galbene, date ce urmează a fi publicate. De asemenea, s-a dovedit ralierea acestei specii nu la habitatele de turbărie cum se credea inițial ci, mai ales, la habitatul 3220 – Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane.

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Drosera rotundifolia*

Tabelul nr. 20

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	168999
2.	Denumirea științifică	<i>Drosera rotundifolia</i>
3.	Denumirea populară	Roua cerului
4.	Observații	Specie rară de turbărie, carnivoră, întâlnită în populații mici, în tinoavele din sit.

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Drosera intermedia*

Tabelul nr. 21

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	168996
2.	Denumirea științifică	<i>Drosera intermedia</i>
3.	Denumirea populară	Roua cerului mijlocie
4.	Observații	Specie foarte rară, carnivoră de turbărie, nouă pentru flora platoului Muntelui Mare, anterior cunoscută doar mai la vest, în Munții Gilău-Muntele Mare.

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Carex magellanica*

Tabelul nr. 22

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	187775
2.	Denumirea științifică	<i>Carex magellanica</i>
3.	Denumirea populară	Rogozul magellanic
4.	Observații	Specie rară de rogoz de turbărie, regăsită în populații mici din arealul vestic al platoului.

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Rhynchospora alba*

Tabelul nr. 23

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	187156
2.	Denumirea științifică	<i>Rhynchospora alba</i>
3.	Denumirea populară	Rogozul alb
4.	Observații	Specie foarte rară de rogoz de turbărie cu inflorescențe albe, ce fac specia inconfundabilă. Neregăsită încă în perimetrul sitului.

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Swertia punctata*

Tabelul nr. 24

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	172829
2.	Denumirea științifică	<i>Swertia punctata</i>
3.	Denumirea populară	Volovatic
4.	Observații	Specie foarte rară de turbărie, prezentă în mai multe puncte în vestul și centrul platoului.

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Scheuchzeria palustris*

Tabelul nr. 25

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	-
2.	Denumirea științifică	<i>Scheuchzeria palustris</i>
3.	Denumirea populară	Rogozul lui Scheuchzer
4.	Observații	Specie foarte rară de turbărie, în estul platoului. Neregăsită încă în perimetrul „La Poduri”.

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Carex pauciflora*

Tabelul nr. 26

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	187251
2.	Denumirea științifică	<i>Carex pauciflora</i>
3.	Denumirea populară	Rogozul
4.	Observații	Specie destul de rară de turbărie, comună în vestul platoului.

2.3.5.2 Herpetofaună

Date specifice la nivelul sitului ale speciei *Rana temporaria*

Tabelul nr. 27

Număr curent	Informație/Atribut	Observație
1.	Codul speciei	787
2.	Denumirea științifică	<i>Rana temporaria</i>
3.	Denumirea populară	Broasca roșie de munte
4.	Observații	Specie comună de amfibian care ocupă orice ochi de apă cu caracter temporar sau permanent. Populații destul de mari pe suprafața sitului.

2.4 Informații socio-economice și culturale

2.4.1 Comunitățile locale și factorii interesați

Situl ROSCI0119 Muntele Mare este localizat pe raza comunelor Bistra, Lupșa, Poșaga din județul Alba și Valea Ierii din județul Cluj.

2.4.1.1 Comunitățile locale

Lista unităților administrativ teritoriale

Tabelul nr. 28

Județ	Unitate administrativ teritorială	Procent din unitate administrativ teritorială - %	Procent din sit - %
Alba	Comuna Bistra	3,9	32
Alba	Comuna Lupșa	0,3	2
Alba	Comuna Poșaga	4,7	40
Cluj	Comuna Valea Ierii	2,7	26

Harta unităților administrativ teritoriale de pe suprafața ROSCI0119 Muntele Mare este figurată în Anexa nr. 9 la Planul de management, iar mai jos sunt caracterizate unitățile administrativ teritoriale, respectiv comunele: Bistra, Lupșa și Poșaga din județul Alba și comuna Valea Ierii din județul Cluj.

Județul Alba

Comuna Bistra

Este situată pe cursul râului Arieș, în Nord-Vestul județului Alba și are o suprafață de 123 km², fiind cea mai întinsă comună din România. Comuna Bistra se învecinează la Vest și Nord-Vest cu orașul Câmpeni, la Nord cu județul Cluj, comunele Lupșa și Poșaga la Est și comuna Roșia Montană la Sud.

Comuna este traversată de 170 km de drumuri intracomunale, iar localitatea Bistra este traversată de DN 75, fiind principala cale de comunicație. Comuna Bistra are conform recensământului realizat în 2011, 4.417 locuitori din care 2.325 de sex masculin și 2.092 de sex feminin. Comuna Bistra are în componență 35 de sate: Aronești, Bălești, Bălești - Cătun, Bârlești, Bistra, Cheleteni, Ciuldești, Crețești, Dâmbureni, Dealu Muntelui, Durăști, Gănești, Gârde, Hodișești, Hudricești, Lipaia, Lunca Largă, Lunca Merilor, Mihăiești, Nămaș, Novăcești, Perjești, Poiana, Poiu, Rătitiș, Runcuri, Sălăgești, Ștefanca, Țărănești, Tolăcești, Tomnatec, Trișorești, Vârși - Rontu, Vârșii Mari și Vârșii Mici.

Principalele activități economico-sociale pe suprafața comunei sunt creșterea animalelor, cultura plantelor și prelucrarea lemnului.

Comuna Lupșa

Comuna este situată în partea de Nord-Vest a județului Alba, pe cursul mijlociu al râului Arieș, fiind traversată de DN 75, între kilometrii 68 și 75. Comuna Lupșa are o suprafață de 113,17 km² și conform recensământului realizat în 2011, comuna are 3052 de locuitori din care 1517 de sex masculin și 1479 de sex feminin.

Comuna Lupșa se învecinează la Vest cu comuna Bistra, la Nord cu județul Cluj, la Nord-Est cu comuna Poșaga, la Est cu orașul Baia de Arieș, la Sud cu comuna Bucium, iar la Sud-Vest cu comuna Roșia Montană. Comuna Lupșa este constituită din 23 sate: Lupșa, Mănăstire, Hădărău, Curmătură, Lunca, Valea Lupșii, Valea Șesii, Mărgaia, Bîrzan, Geamăna Vința, Holobani, Valea Holhorii, Pârâul Cărbunări, Șasa, Trifești, Bârdești, Mușca, Poșogani, Văi, Lazuri, După Deal și Pițiga.

Principalele activități economico-sociale ale comunei sunt prelucrarea lemnului, creșterea animalelor, comerțul cu amănuntul și industria ușoară. Pe teritoriul comunei se întâlnesc o serie

de obiective turistice, cum ar fi: Muzeul Etnografic "Pamfil Albu", Mănăstirea Lupșa și o serie de biserici.

Comuna Poșaga

Comuna este situată în partea de Est a Munților Apuseni, pe o vale care poartă același nume, fiind la jumătatea distanței dintre Turda și Câmpeni. Comuna Poșaga are o suprafață de 136 km² și conform recensământului realizat în 2011, comuna are 1.015 locuitori din care: 504 de sex masculin și 511 de sex feminin. Comuna este constituită din 7 sate: Poșaga de Jos, care este centru de comună, Poșaga de Sus, Lunca Arieșului, Săgagea, Orăști, Cortești și Incești.

Comuna Poșaga se învecinează la nord-est cu comuna Ocoliș, la nord cu comuna Băișoara, la sud-est cu comuna Bistra, la sud cu comuna Sălciua și la est cu comunele Rimetea și Livezile.

Activitățile principale ale locuitorilor sunt creșterea animalelor și exploatarea și prelucrarea lemnului.

Județul Cluj

Comuna Valea Ierii

Comuna Valea Ierii este poziționată la sud-estul județului Cluj, la nord de situl Muntele Mare, pe cursul superior al râului Iara. Se învecinează la nord cu comuna Săvădisla, la sud cu comuna Poșaga, la vest cu comuna Măguri-Răcățiu și la est cu comuna Băișoara. Comuna are o suprafață de 14.867 ha și conform recensământului realizat în 2011, comuna are 864 de locuitori din care: 464 de sex masculin și 401 de sex feminin. Comuna Valea Ierii este formată din 3 localități: Valea Ierii, Cerc și Plopi.

Activitatea economică principală este exploatarea și prelucrarea lemnului.

Populația unităților administrativ teritoriale aflate pe suprafața sitului

Tabelul nr. 29

Număr curent	Unitate administrativ teritorială	Anul analizat 2011	
		Număr total	Prezență estimată în sit
1.	Bistra/județul Alba	3.052	medie

2.	Lupșa/județul Alba	4.540	slabă
3.	Poșaga/județul Alba	1.048	slabă
4.	Valea Ierii/ județul Cluj	864	medie

2.4.1.2 Factorii interesați

Sunt considerate ca fiind factori interesați toate acele instituții, autorități, organizații, comunități sau persoane juridice și fizice, care au interese în gospodărirea sitului ROSCI0119 Muntele Mare, acest statut derivând din:

- calitatea de deținător al terenurilor;
- interesul de a organiza activități de orice fel în perimetrul sitului sau în imediata apropiere a acestuia;
- calitatea și interesul autorităților cu competențe pe raza sitului.

Prezintă interes în procesul de administrare al sitului comunitățile locale, deținătorii de terenuri din sit sau din vecinătatea acestuia, instituții sau organizații guvernamentale sau neguvernamentale, care desfășoară activități pe suprafața sitului sau care sunt interesate de promovarea lui.

Factorii interesați cu privire la ROSCI0119 Muntele Mare

Tabelul nr. 30

Număr curent	Denumire factor interesat	Tip	Aria de interes
1.	Primăria Comunei Bistra	Autoritate a administrației publice locale	Administrație locală
2.	Primăria Comunei Lupșa	Autoritate a administrației publice locale	Administrație locală
3.	Primăria Orașului Baia de Arieș	Autoritate a administrației publice locale	Administrație locală
4.	Primăria Comunei Poșaga	Autoritate a	Administrație locală

		administrației publice locale	
5.	Primăria Comunei Ocoliș	Autoritate a administrației publice locale	Administrație locală
6.	Primăria Comunei Ciurila	Autoritate a administrației publice locale	Administrație locală
7.	Primăria Comunei Iara	Autoritate a administrației publice locale	Administrație locală
8.	Primăria Comunei Valea Ierii	Autoritate a administrației publice locale	Administrație locală
9.	Composesoratul silvic „Șoimii” Bistra	Asociație de proprietari	Asociație
10.	Asociația Crescătorilor de Taurine Baia de Arieș	Asociație de proprietari	Asociație
11.	Asociația Crescătorilor de Taurine Lupșa-Mănăstire	Asociație de proprietari	Asociație
12.	Salvamont Alba și Cluj	Servicii publice	Serviciu public
13.	Consiliul Județean Alba și Cluj	Autoritate a administrației publice locale	Administrație
14.	Instituția Prefectului – județele Alba și Cluj	Autoritate a administrației publice locale	Instituție care reprezintă Guvernul pe plan local
15.	Agenția pentru Protecția Mediului Alba și Cluj	Serviciu descentralizat al autorității publice centrale pentru	Reglementare mediu, control arii naturale protejate

		protecția mediului	
16.	Agenția Națională pentru Protecția Mediului	Organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea autorității publice centrale pentru protecția mediului	Reglementare mediu, control arii naturale protejate
17.	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județului Alba și Cluj	Serviciu descentralizat al autorității publice centrale pentru protecția mediului	Control mediu, arii naturale protejate
18.	Administrația Națională Apele Române - Sistemul de Gospodărire a Apelor Alba și Cluj	Regie autonomă	Reglementare, control gospodărire ape
19.	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Alba și Cluj	Serviciu descentralizat al autorității publice centrale pentru agricultură și dezvoltare rurală	Agricultură
20.	Inspectoratul de Jandarmi Județean Alba și Cluj	Structuri de specialist – montani din cadrul Jandarmeriei Române, competente teritorial	Ordine publică

21.	Inspectoratul de Situații de Urgență Alba și Cluj	Serviciu de urgență în subordinea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență	Acțiuni de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență
22.	S.C. BUSCAT DEVELOPMENT S.R.L.	Societate comercială	Investitor privat
23.	Unitatea Militară Muntele Mare	Structură militară în subordinea Ministerului Apărării Naționale	Apărarea Națională
24.	Asociația turistică sportivă civică și ecologistă CLUBUL DE CICLOTURISM „NAPOCA”	Organizație non-guvernamentală	Protecția mediului, educație
25.	Fundația de ecologie și turism Potaissa	Organizație non-guvernamentală	Protecția mediului, educație
26.	Asociația Ecouri Verzi	Organizație non-guvernamentală	Protecția mediului, educație
27.	Centrul Regional de Supraveghere Ecologică Munții Apuseni	Organizație non-guvernamentală	Protecția mediului, educație
28.	Clubul Ecologic Transilvania Cluj	Organizație non-guvernamentală	Protecția mediului, educație
29.	Academia Română	Instituție științifică	Cercetare, coordonare științifică

2.4.2 Utilizarea terenului

Utilizarea terenurilor pe suprafața ROSCI0119 Muntele Mare

Tabelul nr. 31

Număr	Clasă Corine Land Cover	Suprafață totală	Pondere din suprafață
-------	-------------------------	------------------	-----------------------

curent		ocupată – ha	sitului - %
1.	Pajiști naturale	1154,60	70
2.	Vegetație subalpină	423,60	25,5
3.	Păduri de conifere	75,8	4,5

Lista tipurilor de utilizări ale terenului la nivel de unitate administrativ teritorială

Tabelul nr. 32

Număr curent	Unitate administrativ teritorială și clasa Corine Land Cover	Suprafață totală ocupată în unitatea administrativ teritorială – ha	Ponderea din suprafața unității administrativ teritoriale - %
1.	Bistra/județul Alba - Pajiști naturale	537,99	4,1
2.	Bistra/județul Alba - Păduri de conifere	9,2	0,1
3.	Poșaga/județul Alba - Pajiști naturale	397,62	2,9
4.	Poșaga/județul Alba - Vegetație subalpină	226,15	1,6
5.	Poșaga/județul Alba - Păduri de conifere	31,79	0,2
6.	Lupșa/județul Alba - Pajiști naturale	29,6	2,6
7.	Lupșa/județul Alba - Păduri de conifere	1,6	0,1
8.	Valea Ierii/județul Cluj - Vegetație subalpină	196,09	1,3
9.	Valea Ierii/județul Cluj - Pajiști naturale	189,84	1,2
10.	Valea Ierii/județul Cluj - Păduri de conifere	33,2	0,2

Harta utilizării terenurilor conform clasificării Corine Land Cover în ROSCI0119 Muntele Mare este redată în Anexa nr. 10 la Planul de management.

2.4.3 Situația juridică a terenurilor

Centralizarea situației juridice a terenurilor

Tabelul nr. 33

Domeniu	Procent din suprafața sitului - %
Domeniul public al statului	0
Domeniul privat al statului	1
Domeniul public al unităților administrativ-teritoriale	2
Domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale	46
Proprietatea privată a persoanelor fizice	0
Proprietatea privată a persoanelor juridice	51
Total	100

2.4.4 Administratori, gestionari și utilizatori

Centralizarea situației administratorilor /gestionarilor de terenuri

Tabelul nr. 34

Număr curent	Adminstrator /Gestionar	Suprafață totală – ha
1.	Primăria Comunei Sălciua	271
2.	Asociația Crescătorilor de Taurine Lupșa-Mănăstire	190
3.	Asociația Crescătorilor de Taurine Baia de Arieș	117
4.	Composesoratul Șoimii Bistra	535
5.	Primăria Comunei Bistra	11
6.	Primăria Comunei Ocoliș	19
7.	Primăria Comunei Poșaga	215
8.	Primăria Comunei Ciurila	64
9.	Primăria Comunei Iara	223
10.	Statul Român	15
11.	Drumuri	79

2.4.5 Infrastructură și construcții

Situl ROSCI0119 Muntele Mare se prezintă sub forma unui platou întins cu altitudinea max. de 1826 m, unde este amplasată Baza Militară Muntele Mare, care ocupă circa 15 ha din

suprafața sitului. La sud-vest de Baza Militară, la circa 1,5 km distanță, este prezentă o construcție pastorală abandonată.

Datorită reliefului, situl este strabătut de o serie de drumuri nemodernizate care oferă acces din aproape toate comunele din zonă. Situl este traversat de DJ 107R care pornește din localitatea Băișoara și se oprește la cota 1820 m, în apropierea Vârfului Muntele Mare.

Din punctul de vedere al turismului montan, situl este traversat de 2 marcaje, bandă roșie și cruce roșie. În cadrul proiectului "Managementul durabil al SCI Muntele Mare și al siturilor Natura 2000 Trascău" a fost realizat un traseu educativ care are 7 panouri, unde este prezentată biodiversitatea sitului Natura 2000 Muntele Mare. De asemenea, a mai fost amplasat câte un panou de informare, pentru punctele de acces în sit dinspre localitățile Bistra, Lupșa și Băișoara.

2.4.6 Patrimoniul cultural

Pe suprafața ROSCI0119 Muntele Mare nu sunt înregistrate bunuri culturale clasate în patrimoniul cultural, dar, în localitățile din apropierea sitului, acestea sunt prezente pe lista monumentelor culturale realizată în anul 2010, conform Tabelului nr. 35.

Lista monumentelor culturale din zona limitrofă a sitului

Tabelul nr. 35

Număr curent	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Datare
1.	AB-II-m-B-20914.04	Halta Bistra	Sat Bistra, comuna Bistra	1912
2.	AB-II-m-B-00234	Biserica „Pogorârea Sf. Duh”	Sat Hădărău, comuna Lupșa	1770, 1800, 1862
3.	AB-II-m-B-20914.05	Halta Lupșa	Sat Lupșa, comuna Lupșa	1912
4.	AB-II-m-A-00248	Biserica „Sf. Gheorghe”	Sat Lupșa, comuna Lupșa	1421
5.	AB-II-m-B-20914.12	Pod Poșaga de Jos	Sat Poșaga de Jos, comuna Poșaga	1912

6.	AB-II-m-B-00265	Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”	Sat Poșaga de Sus, comuna Poșaga	1789
7.	AB-II-m-B-00385	Biserica „Nașterea Maicii Domnului”	Sat Valea Lupșii, comuna Lupșa	1799
8.	AB-II-m-A-00384	Biserica de lemn „Sf. Nicolae”	Sat Valea Lupșii, comuna Lupșa	1429, 1694, 1865
9.	AB-III-m-B-00414	Crucea de la Lunca	Sat Lupșa, comuna Lupșa	1805

2.4.7 Peisajul

În trecut, situl ROSCI0119 Muntele Mare se prezenta sub forma unui peisaj natural reprezentat de tufărișuri alpine de *Juniperus communis ssp. alpina* specific zonelor alpine. De-a lungul timpului, nevoia de terenuri pentru pășunat a crescut, comunitățile locale au curățat suprafețe mari de tufărișuri, astfel peisajul natural s-a transformat încet într-un peisaj cultural unde predomină pajiști de *Nardus stricta* și câteva construcții pastorale abandonate, în limita de vest a sitului. Atât pășunatul intensiv, cât și lipsa acestuia reprezintă o presiune și/sau amenințare viitoare asupra peisajului modelat în timp, datorită activităților tradiționale specifice acestei zone.

La intrarea în sit dinspre Băișoara, până la zona numită „La Poduri”, peisajul are o structură mozaicală omogenă, definit prin pâlcuri heterogene de tufărișuri alpine, turbării active, pajiști, păduri de molid, bălți și ape curgătoare montane. „La Poduri”, peisajul este îmbogățit de un coridor forestier de pădure cu *Picea abies* care ajută la deplasarea speciilor care traversează această zonă. În proporție de 60%, peisajul predomină prin pajiști, mai ales în zona centrală a sitului, dar în zonele umede s-au format pâlcuri de tinoave active dispersate aleatoriu pe toată suprafața sitului. De asemenea, peisajul este fragmentat prin construcții pastorale, unitatea militară și o rețea de drumuri de pământ care împânzește toată suprafața sitului, însă în prezent nu au impact semnificativ asupra conectivității pâlcurilor/ecosistemelor care definesc peisajul sitului.

Pentru conservarea peisajului sitului este necesar un management eficient prin menținerea suprafețelor habitatelor, încurajarea pășunatului responsabil, menținerea numărului de drumuri.

2.4.8 Obiective turistice

Situl Natura 2000 ROSCI0119 Muntele Mare nu este un obiectiv turistic în sine, dar este traversat de două trasee turistice. Cu toate acestea, au fost amplasate panouri informative, prin care turiștii ce traversează situl se pot informa cu privire la biodiversitatea de interes conservativ din sit și să conștientizeze importanța conservării ei. De asemenea, pe suprafața sitului, pe lângă drumetii, se pot practica activități de cercetare/observare a faunei și florei, fotografierea peisajului, cicloturism, turism ecvestru precum și recreere.

În proximitatea sitului, se poziționează Stațiunea Băișoara, fiind una dintre cele mai importante stațiuni turistice montane din județul Cluj, ce se evidențiază prin cadrul natural, valori culturale și naturale, potențial turistic.

În stațiune se pot practica diverse sporturi și jocuri, dar principalele activități ce se desfășoară sunt: drumetii, schi alpin, schi de tură, ciclism montan, parapantă, în mai mică măsură schi fond, alpinism.

Obiective turistice din imediata apropiere a sitului

Tabelul nr. 36

Număr curent	Denumire obiectiv turistic	Unitate administrativ teritorială / localitate
1.	Cheile Pociovaliștei	Ocoliș/sat Ocoliș
2.	Șesul Craiului – Scărița Belioara	Poșaga/sat Poșaga de Sus
3.	Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”	Ocoliș/sat Runc
4.	Cheile Poșegii	Poșaga/sat Poșaga de Jos
5.	Biserica de lemn din Belioara	Poșaga/sat Poșaga de Sus
6.	Schitul Poșaga	Poșaga/sat Poșaga de Jos
7.	Mănăstirea Băișoara	Băișoara/sat Băișoara
8.	Pârția de schi Băișoara	Băișoara/sat Muntele Băișorii
9.	Biserica ortodoxă ”Nașterea Maicii Domnului”	Bistra/sat Bistra
10.	Moara și izvorul lui Petrișor	Bistra/sat Bistra
11.	Pietrele de la Dube	Bistra/sat Bistra

12.	Muzeul etnografic „Pamfil Albu”	Lupșa/sat Lupșa
13.	Acumularea Bondureasa	Valea Ierii/sat Valea Ierii
14.	Mănăstirea Muntele Rece	Valea Ierii/sat Valea Ierii
15.	Stațiunea Muntele Băișorii	Băișoara/sat Muntele Băișorii

2.5 Activități cu potențial impact - presiuni și amenințări

Pentru siturile Natura 2000, informațiile cuprinse în formularul standard Natura 2000 asigură o bază de pornire pentru evaluarea impactului asupra sitului, însă pentru stabilirea măsurilor specifice/măsurilor de management, trebuie furnizate informații suplimentare privind indicarea pentru fiecare activitate cu impact asupra speciilor și tipurilor de habitate impactate, inclusiv a intensității impactului în funcție de localizare.

În acest sens, pentru evaluarea impacturilor trebuie furnizate informațiile necesare pentru:

- Evaluarea activităților cu impact asupra sitului, în general;
- Evaluarea activităților cu impact asupra speciilor de interes conservativ;
- Evaluarea activităților cu impact asupra tipurilor de habitate de interes conservativ.

Din punct de vedere al temporalității activităților cu potențial impact, acestea trebuie clasificate în două categorii: presiuni actuale și amenințări viitoare. Definițiile acestor două categorii sunt următoarele:

- Presiune actuală – P – acea activitate cu potențial impact negativ asupra stării de conservare a speciilor sau tipurilor de habitate de interes conservativ, care se desfășoară în prezent sau care s-a derulat în trecut, dar ale cărui efecte negative încă persistă
- Amenințare viitoare – A – acea activitate cu potențial impact negativ asupra stării de conservare a speciilor sau tipurilor de habitate de interes conservativ, care este preconizată să se deruleze în viitor. Nu poate fi considerată amenințare viitoare o presiune actuală decât dacă se preconizează o creștere semnificativă a intensității sau o schimbare a localizării presiunii actuale.

2.5.1 Lista activităților cu potențial impact

2.5.1.1 Lista presiunilor actuale cu impact la nivelul sitului

Lista presiunilor actuale asupra sitului ROSCI0119 Muntele Mare

Tabelul nr. 37

Cod	Parametru	Descriere
P.1	Presiune actuală	A04.01 - pășunatul intensiv
	Detalii	Pășunatul intensiv cu bovine și ovine este principala practică ce are impact negativ asupra florei și vegetației tuturilor habitatelor și asupra speciilor de amfibieni prezente în sit. Ca urmare a acestei activități se aduc prejudicii habitatelor de interes conservativ prin sărăcirea acestora în specii, prin modificarea chimismului solului sau prin modificarea regimului hidric.
P.2	Presiune actuală	A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor
	Detalii	Îndepărtarea habitatului 4060 pentru extinderea suprafeței pentru pășunat sau pentru obținerea subvențiilor de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură. În vederea curățării terenului de speciile lemnoase cu caracter expansiv, se aduc prejudicii habitatului de tufărișuri 4060.
P.3	Presiune actuală	G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate
	Detalii	Are un impact negativ foarte mare asupra habitatului 7110* prin fragmentarea habitatului și poluarea acestuia cu substanțe petroliere. De asemenea, habitatul de turbărie este afectat prin drenarea apei ca urmare a șanțurilor formate de roțile vehiculelor.
P.4	Presiune actuală	H01.03 - alte surse de poluare a apelor de suprafață
	Detalii	Prezența activității în cadrul unității militare poate cauza poluare cu dejecții umane datorită inexistenței unui sistem de canalizare și evacuare a apelor uzate funcțional și reziduuri petroliere asupra habitatelor.
P.5	Presiune actuală	M02.01 - înlocuirea și deteriorarea habitatului

	Detalii	Înlocuirea habitatului reprezintă o amenințare pentru habitatele 7110* și 4060, iar deteriorarea este valabilă pentru toate habitatele pentru care a fost desemnat Situl Natura 2000. Înlocuirea habitatului are loc ca urmare a practicilor de exploatare a pășunilor, prin defrișarea tufărișurilor, ceea ce a condus în timp la instalarea habitatului 6230* în detrimentul habitatului 4060. De asemenea, habitatul 6230* și 4060 au înlocuit habitatul 7110* ca urmare a lucrărilor de drenare cu scopul de a utiliza terenul pentru pășunat.
P.6	Presiune actuală	E04.01 - infrastructuri agricole, construcții în peisaj/stâne
	Detalii	Realizarea de construcții în apropierea habitatului 3220 poate duce la degradarea acestuia prin modificarea rețelei hidrografice sau prin poluarea apelor.
P.7	Presiune actuală	J03.02 - reducerea conectivității de habitat, din cauze antropice.
	Detalii	Fragmentarea habitatului prin pierderea conectivității dintre populații pune în pericol populațiile izolate rămase și poate cauza consangvinizare.
P.8	Presiune actuală	H01.05 - poluarea difuză a apelor de suprafață, cauzată de activități agricole și forestiere/dejecții animale
	Detalii	Poluarea apelor de suprafață de pe Muntele Mare se produce doar atunci când pășunatul se face în apropierea habitatului 3220, prin dejecțiile animale care ajung în pâraie, amenințând speciile de floră caracteristice acestui habitat.
P.9	Presiune actuală	J01- focul și combaterea incendiilor/incendiere
	Detalii	Incendierea accidentală/naturală sau intenționată reprezintă o presiune actuală și pune în pericol suprafața ocupată de tufărișuri de pe suprafața sitului.
P.10	Presiune actuală	J03.01- reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat

	Detalii	Reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat prin eutrofizare și poluarea habitatului cauzat de scurgerile de nutrienți din împrejurimi, azot și pesticide provenite din activitățile pastorale. De asemenea, prin suprapășunat și incendiere a rezultat sărăcirea în specii a habitatului 6230*.
P.11	Presiune actuală	I01- specii invazive non-native/alogene
	Detalii	Prezența speciilor invazive, chiar și într-o mică măsură, reprezintă un pericol pentru habitatul de pajiști și conduce la degradarea acestuia prin modificarea compoziției speciilor constituate.
P.12	Presiune actuală	K01.03- secare
	Detalii	Schimbarea rețelei hidrografice prin construcția de drumuri sau săparea de șanțuri duce la modificarea echilibrului hidric care asigură existența habitatelor de turbărie sau a habitatelor favorabile amfibienilor.
P.13	Presiune actuală	J02.03 - canalizare și deviere de apă
	Detalii	S-a constatat existența unor suprafețe semnificative, unde s-a realizat drenarea apei din turbării prin săparea unor șanțuri pentru înlocuirea acestui habitat cu habitatul de pajiști, în vederea exploatării prin pășunat.

2.5.1.2 Lista amenințărilor viitoare cu potențial impact la nivelul sitului Natura 2000

Lista amenințărilor viitoare cu potențial impact la nivelul sitului ROSCI0119 Muntele Mare

Tabelul nr. 38

Cod	Parametru	Descriere
A.1	Amenințare viitoare	A04.03 - abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pășunatului
	Detalii	Lipsa pășunatului poate duce la dispariția habitatului 6230* prin reinstalarea habitatului 4060.
A.2	Amenințare viitoare	J02.03 - canalizare și deviere de apă

	Detalii	Poate cauza degradarea habitatului 3220 prin modificarea regimului hidric local..
A.3	Amenințare viitoare	F04 - prelevare de plante terestre, în general/extragerea de masă vegetală din turbărie
	Detalii	Extragerea de masă vegetală pentru utilizarea în diferite scopuri, reprezintă o amenințare viitoare pentru habitatul 7110* de turbărie activă.
A.4	Amenințare viitoare	F04.02 - colectarea /recoltarea de resurse naturale din flora sălbatică
	Detalii	Colectarea plantelor din sit poate cauza dispariția unor specii de floră reprezentative pentru Muntele Mare.
A.5	Amenințare viitoare	F03.02.01 - colectare de animale/insecte, reptile, amfibieni
	Detalii	Nu este o activitate care se practică cu certitudine în sit, dar în viitor poate reprezenta o amenințare pentru speciile de amfibieni <i>Bombina variegata</i> și <i>Rana temporaria</i>
A.6	Amenințare viitoare	G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate
	Detalii	Această amenințare se poate accentua în viitor, fiind un pericol pentru habitatele protejate din sit, mai ales în contextul organizării unor competiții cu autovehicule de teren, în afara drumurilor publice și fără avizul custodelui.
A.7	Amenințare viitoare	J02.01.03 - umplerea șanțurilor, zăgazurilor, heleșteelor, iazurilor, mlaștinilor sau gropilor
	Detalii	Umplerea bălților/iazurilor duce la dispariția habitatului propice speciei <i>Bombina variegata</i> .
A.8	Amenințare viitoare	C03.03 - utilizarea energiei eoliene/producerea acesteia
	Detalii	Fragmentarea habitatului prin construirea de drumuri, excavații și modificarea morfologiei zonei și drenarea turbăriilor.
A.9	Amenințare viitoare	G02 - complexe sportive și de odihnă

	Detalii	Fragmentarea habitatului prin construirea de drumuri, clădiri, excavații și modificarea morfologiei zonei și drenarea turbăriilor.
A.10	Amenințare viitoare	A08 - fertilizarea cu îngrășământ
	Detalii	Utilizarea îngrășămintelor organice și a varului pentru modificarea caracteristicilor solului și vegetației poate cauza poluarea habitatului 3220 și modificarea chimismului habitatului de turbărie.
A.11	Amenințare viitoare	A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor
	Detalii	În vederea extinderii suprafeței destinate pășunatului, există riscul ca tufărișurile de <i>Juniperus</i> să fie îndepărtate, în detrimentul habitatului 4060.
A.12	Amenințare viitoare	J01.01 - incendiere
	Detalii	În vederea extinderii suprafeței destinate pășunatului, există riscul ca tufărișurile de <i>Juniperus</i> să fie îndepărtate prin incendiere, în detrimentul habitatului 4060.

Pe suprafața sitului ROSCI0119 Muntele Mare se pot desfășura activități turistice reduse ca impact, de cercetare, pășunat, conform unui plan de amenajare agropastorală, aprobat de administrator/custode, amenajări turistice la scară redusă și cu impact redus, lucrări de întreținere/modernizare infrastructură rutieră existentă, organizare de competiții sportive, colectare plante medicinale și fructe de pădure, amplasarea turbinelor eoliene în concordanță cu concluziile studiilor de evaluare a impactului asupra mediului.

Pe suprafața sitului ROSCI0119 Muntele Mare nu se pot desfășura următoarele activități: exploatarea resurselor, cum ar fi piatră, turbă, lemn, ridicarea de construcții cu impact major, pășunatul intensiv, incendiere, poluarea apelor, deteriorarea habitatelor, conducerea în afara drumurilor existente, îndepărtarea tufărișurilor, secare și drenare.

Pentru activitățile cu impact redus se vor analiza și stabili măsurile prin avizul custodelui.

2.5.2 Hărțile activităților cu potențial impact

2.5.2.1 Harta presiunilor actuale și a intensității acestora la nivelul sitului

Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea

A04.01 - pășunatul intensiv

Tabelul nr. 39

Cod	Parametru	Descriere
P.1	Presiune actuală	A04.01 - pășunatul intensiv
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Platoul Muntelui Mare
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mare
C.4	Detalii	Pășunatul intensiv cu bovine și ovine este principala practică ce are impact negativ asupra florei și vegetației tuturor habitatelor și asupra speciilor de amfibieni prezente în sit. Ca urmare a acestei activități se aduc prejudicii habitatelor de interes conservativ prin sărăcirea acestora în specii, prin modificarea chimismului solului sau prin modificarea regimului hidric.

Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea

A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor

Tabelul nr. 40

Cod	Parametru	Descriere
P.2	Presiune actuală	A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management

C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe extremitățile sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mare
C.4	Detalii	Îndepărtarea habitatului 4060 pentru extinderea suprafeței pentru pășunat sau pentru obținerea subvențiilor de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură. În vederea curățării terenului de speciile lemnoase cu caracter expansiv, se aduc prejudicii habitatului de tufărișuri 4060.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate**

Tabelul nr. 41

Cod	Parametru	Descriere
P.3	Presiune actuală	G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toata suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Medie
C.4	Detalii	Are un impact negativ însemnat asupra habitatului 7110* prin fragmentarea habitatului și poluarea acestuia cu substanțe petroliere. De asemenea, habitatul de turbărie este afectat prin drenarea apei ca urmare a șanțurilor formate de roțile vehiculelor.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
H01.03 - alte surse de poluare a apelor de suprafață**

Tabelul nr. 42

Cod	Parametru	Descriere
P.4	Presiune actuală	H01.03 - alte surse de poluare a apelor de suprafață
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Baza Militară
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Medie
C.4	Detalii	Prezența activității în cadrul Unității Militare poate cauza poluare cu dejecții umane, datorită inexistenței unui sistem de canalizare și evacuare a apelor uzate funcțional, și reziduuri petroliere asupra habitatelor.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
M02.01 - înlocuirea și deteriorarea habitatului**

Tabelul nr. 43

Cod	Parametru	Descriere
P.5	Presiune actuală	M02.01 - înlocuirea și deteriorarea habitatului
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mare

C.4	Detalii	Înlocuirea habitatului reprezintă o amenințare pentru habitatele 7110* și 4060, iar deteriorarea este valabilă pentru toate habitatele pentru care a fost desemnat Situl Natura 2000. Înlocuirea habitatului are loc ca urmare a practicilor de exploatare a pășunilor, prin defrișarea tufărișurilor, ceea ce a condus în timp la instalarea habitatului 6230* în detrimentul habitatului 4060. De asemenea, habitatul 6230* și 4060 a înlocuit habitatul 7110* ca urmare a lucrărilor de drenare cu scopul de a utiliza terenul pentru pășunat.
-----	---------	---

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
E04.01 - infrastructuri agricole, construcții în peisaj/stâne**

Tabelul nr. 44

Cod	Parametru	Descriere
P.6	Presiune actuală	E04.01 - infrastructuri agricole, construcții în peisaj/stâne
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Medie
C.4	Detalii	Realizarea de construcții în apropierea habitatului 3220 poate duce la degradarea acestuia prin modificarea rețelei hidrografice sau prin poluarea apelor.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
J03.02 - reducerea conectivității de habitat, din cauze antropice**

Tabelul nr. 45

Cod	Parametru	Descriere
-----	-----------	-----------

P.7	Presiune actuală	J03.02 - reducerea conectivității de habitat, din cauze antropice
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mare
C.4	Detalii	Fragmentarea habitatului prin pierderea conectivității dintre populații pune în pericol populațiile izolate rămase și poate cauza consangvinizare.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
H01.05 - poluarea difuză a apelor de suprafață,
cauzată de activități agricole și forestiere/dejecții animale**

Tabelul nr. 46

Cod	Parametru	Descriere
P.8	Presiune actuală	H01.05 - poluarea difuză a apelor de suprafață, cauzată de activități agricole și forestiere/dejecții animale
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Medie
C.4	Detalii	Poluarea apelor de suprafață de pe Muntele Mare se produce doar atunci când pășunatul se face în apropierea habitatului 3220, prin dejecțiile animale care ajung în pâraie, amenințând speciile de floră caracteristice acestui habitat.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
J01- focul și combaterea incendiilor/incendiere**

Tabelul nr. 47

Cod	Parametru	Descriere
P.9	Presiune actuală	J01- focul și combaterea incendiilor/incendiere
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mică
C.4	Detalii	Incendierea accidentală/naturală sau intenționată reprezintă o presiune actuală și pune în pericol suprafața ocupată de tufărișuri de pe suprafața sitului.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
J03.01- reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat**

Tabelul nr. 48

Cod	Parametru	Descriere
P.10	Presiune actuală	J03.01- reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mare

C.4	Detalii	Reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat prin eutrofizare și poluarea habitatului cauzat de scurgerile de nutrienți din împrejurimi, azot și pesticide provenite din activitățile pastorale. De asemenea, prin suprapășunat și incendiere a rezultat sărăcirea în specii a habitatului 6230*.
-----	---------	---

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
I01- specii invazive non-native/alogene**

Tabelul nr. 49

Cod	Parametru	Descriere
P.11	Presiune actuală	I01- specii invazive non-native/alogene
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mică
C.4	Detalii	Prezența speciilor invazive, chiar și într-o mică măsură, reprezintă un pericol pentru habitatul de pajiști și conduce la degradarea acestuia prin modificarea compoziției speciilor constituente.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
K01.03 - secare**

Tabelul nr. 50

Cod	Parametru	Descriere
P.12	Presiune actuală	K01.03 - secare
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management

C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața habitatului 7110*
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mare
C.4	Detalii	Schimbarea rețelei hidrografice prin construcția de drumuri sau săparea de șanțuri duce la modificarea echilibrului hidric care asigură existența habitatelor de turbărie sau a habitatelor favorabile amfibienilor.

**Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora pentru activitatea
J02.03 - canalizare și deviere de apă**

Tabelul nr. 51

Cod	Parametru	Descriere
P.13	Presiune actuală	J02.03 - canalizare și deviere de apă
C.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
C.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața habitatului 7110*
C.3	Intensitatea presiunii actuale	Mare
C.4	Detalii	S-a constatat existența unor suprafețe semnificative unde s-a realizat drenarea apei din turbării prin săparea unor șanțuri pentru înlocuirea acestui habitat cu habitatul de pajiști în vederea exploatării prin pășunat.

2.5.2.2 Harta amenințărilor viitoare și a intensității acestora la nivelul sitului

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
A04.03 - abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pășunatului**

Tabelul nr. 52

Cod	Parametru	Descriere
A.1	Amenințare viitoare	A04.03 - abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pășunatului
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața ocupată de habitatul 6230*
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mică
D.4	Detalii	Lipsa pășunatului poate duce la dispariția habitatului 6230* prin reinstalarea habitatului 4060.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
J02.03 - canalizare și deviere de apă**

Tabelul nr. 53

Cod	Parametru	Descriere
A.2	Amenințare viitoare	J02.03 - canalizare și deviere de apă
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Zonele unde sunt prezente habitatele 3220 și 7110*
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mare
D.4	Detalii	Poate cauza degradarea habitatului 3220 prin modificarea regimului hidric local.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
F04 - luare/prelevare de plante terestre, în general/extragerea de masă vegetală din turbărie**

Tabelul nr. 54

Cod	Parametru	Descriere
-----	-----------	-----------

A.3	Amenințare viitoare	F04 - luare/prelevare de plante terestre, în general/extragerea de masă vegetală din turbărie
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Zonele unde este prezent habitatul 7110*
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mică
D.4	Detalii	Extragerea de masă vegetală pentru utilizarea în diferite scopuri, reprezintă o amenințare viitoare pentru habitatul 7110* de turbărie activă.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
F04.02 - colectarea/recoltarea de resurse naturale din flora sălbatică**

Tabelul nr. 55

Cod	Parametru	Descriere
A.4	Amenințare viitoare	F04.02 - colectarea/recoltarea de resurse naturale din flora sălbatică
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mică
D.4	Detalii	Colectarea plantelor din sit poate cauza dispariția unor specii de floră reprezentative pentru Muntele Mare.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
F03.02.01 - colectare de animale/insecte, reptile, amfibieni**

Tabelul nr. 56

Cod	Parametru	Descriere
------------	------------------	------------------

A.5	Amenințare viitoare	F03.02.01 - colectare de animale/insecte, reptile, amfibieni
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața ocupată de habitatul favorabil speciei <i>Bombina variegata</i>
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mică
D.4	Detalii	Nu este o activitate care se practică cu certitudine în sit, dar în viitor poate reprezenta o amenințare pentru speciile de amfibieni <i>Bombina variegata</i> și <i>Rana temporaria</i> .

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate**

Tabelul nr. 57

Cod	Parametru	Descriere
A.6	Amenințare viitoare	G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Medie
D.4	Detalii	Această amenințare se poate accentua în viitor, fiind un pericol pentru habitatele protejate din sit, mai ales în contextul organizării unor competiții cu autovehicule de teren, în afara drumurilor publice și fără avizul custodelui.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
J02.01.03 - umplerea șanțurilor, zăgazurilor, heleșteelor, iazurilor, mlaștinilor sau gropilor**

Tabelul nr. 58

Cod	Parametru	Descriere
A.7	Amenințare viitoare	J02.01.03 - umplerea șanțurilor, zăgazurilor, heleșteelor, iazurilor, mlaștinilor sau gropilor
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața sitului
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mică
D.4	Detalii	Umplerea bălților/iazurilor duce la dispariția habitatului favorabil speciei <i>Bombina variegata</i> .

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
C03.03 - utilizarea energiei eoliene/producerea acesteia**

Tabelul nr. 59

Cod	Parametru	Descriere
A.8	Amenințare viitoare	C03.03 - utilizarea energiei eoliene/producerea acesteia
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	În zona centrală a platoului sitului
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Medie
D.4	Detalii	Fragmentarea habitatului prin construirea de drumuri, excavații și modificarea morfologiei zonei și drenarea turbăriilor.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
G02 - complexe sportive și de odihnă**

Tabelul nr. 60

Cod	Parametru	Descriere
------------	------------------	------------------

A.9	Amenințare viitoare	G02 - complexe sportive și de odihnă
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	La intrarea în sit dinspre Băișoara
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Medie
D.4	Detalii	Fragmentarea habitatului prin construirea de drumuri, clădiri, excavații și modificarea morfologiei zonei și drenarea turbăriilor.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
A08 - fertilizarea cu îngrășământ**

Tabelul nr. 61

Cod	Parametru	Descriere
A.10	Amenințare viitoare	A08 - fertilizarea cu îngrășământ
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	La intrarea în sit dinspre Băișoara
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Medie
D.4	Detalii	Utilizarea îngrășămintelor organice și a varului pentru modificarea caracteristicilor solului și vegetației poate cauza poluarea habitatului 3220 și modificarea chimismului habitatului de turbărie.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor**

Tabelul nr. 62

Cod	Parametru	Descriere
------------	------------------	------------------

A.11	Amenințare viitoare	A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața din sit a habitatului 4060.
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mare
D.4	Detalii	În vederea extinderii suprafeței destinate pășunatului, există riscul ca tufărișurile de <i>Juniperus</i> să fie îndepărtate mecanic, în detrimentul habitatului 4060. Această amenințare este cu atât mai probabilă în contextul menținerii plății subvențiilor pentru pășuni.

**Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora pentru activitatea
J01.01 - incendiere**

Tabelul nr. 63

Cod	Parametru	Descriere
A.12	Amenințare viitoare	J01.01 - incendiere
D.1	Localizarea presiunii actuale – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
D.2	Localizarea presiunii actuale – descriere	Pe toată suprafața din sit a habitatului 4060.
D.3	Intensitatea amenințării viitoare	Mare
D.4	Detalii	În vederea extinderii suprafeței destinate pășunatului, există riscul ca tufărișurile de <i>Juniperus</i> să fie îndepărtate prin incendiere intenționată de către deținătorii pășunilor, în detrimentul habitatului 4060. Această amenințare este cu atât mai probabilă în contextul menținerii plății subvențiilor pentru pășuni.

2.5.3 Evaluarea impacturilor asupra speciilor

2.5.3.1 Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciilor

Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciei

Bombina variegata

Tabelul nr. 64

Cod	Parametru	Descriere
P.3	Presiune actuală	G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate;
P.4		H01.03 - alte surse de poluare a apelor de suprafață;
P.10		J03.01 - reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat;
P.13		J02.03 - canalizare și deviere de apă;
P.7		J03.02 - reducerea conectivității de habitat, din cauze antropice;
P.12		K01.03- secare.
E.1	Specia	638 – <i>Bombina variegata</i>
E.2	Localizarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciei – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
E.3	Localizarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciei – descriere	Pe toată suprafața sitului
E.4	Intensitatea localizată a impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciei	Medie
E.5	Confidențialitate	Informații publice

E.6	Detalii	<ul style="list-style-type: none"> - Conducerea autovehiculelor în afara drumurilor publice aduce prejudicii zonelor umede utilizate de specie prin drenarea bălților, prin poluarea acestora și prin distrugerea puntei sau uciderea exemplarelor; - Poluarea apei, în principal prin ape uzate, produse petroliere afectează specia prin restrângerea zonelor de reproducere utilizate; - Reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat prin eutrofizare și poluarea habitatului cauzat de scurgerile de nutrienți din împrejurimi, azot și pesticide provenite din activitățile pastorale; - Captarea sau drenarea apei, care scade masa de apă, duce la dispariția temporară a iazurilor de reproducere sau secarea rapidă a apei pe timpul verii, afectând reproducerea; - Fragmentarea habitatului prin pierderea conectivității dintre populații pune în pericol populațiile izolate rămase și poate cauza apariția fenomenului de consangvinizare.
-----	---------	--

2.5.3.2 Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciilor

Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciei

Bombina variegata

Tabelul nr. 65

Cod	Parametru	Descriere
A.1	Amenințare viitoare	A04.03 - abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pășunatului;
A.5		F03.02.01 - colectare de animale/insecte, reptile, amfibieni;
A.7		J02.01.03 - umplerea șanțurilor, zăgazurilor, heleșteelor, iazurilor, mlaștinilor sau gropilor.
F.1	Specia	638 – <i>Bombina variegata</i>

F.2	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
F.3	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – descriere	Pe toată suprafața sitului
F.4	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei	Medie
F.5	Confidențialitate	Informații publice
F.6	Detalii	<p>- Încetarea pășunatului bovinelor și ovinelor poate duce la dispariția iazurilor în pășuni și locurile de adăpat ale animalelor;</p> <p>- Nu este o activitate care se practică cu certitudine în sit, dar în viitor poate reprezenta o amenințare pentru speciile de amfibieni <i>Bombina variegata</i> și <i>Rana temporaria</i> prin colectarea acestora pentru comerț, utilizare științifică sau sub formă de momeală;</p> <p>- Umplerea bălților/iazurilor duce la dispariția habitatului specific speciei <i>Bombina variegata</i></p>

2.5.4 Evaluarea impacturilor asupra tipurilor de habitate

2.5.4.1 Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate

Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipului de habitat

3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane

Tabelul nr. 66

Cod	Parametru	Descriere
P.8 P.7 P.6	Presiune actuală	H01.05 - poluarea difuză a apelor de suprafață, cauzată de activități agricole și forestiere/dejecții animale; J03.02 - reducerea conectivității de habitat, din cauze antropice; E04.01 - infrastructuri agricole, construcții în peisaj/stâne.
G.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
G.2	Codul unic al tipului de habitat	3220
G.3	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
G.4	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – descriere	Pe toată suprafața sitului
G.5	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Medie
G.6	Confidențialitate	Informații Publice

G.7	Detalii	<ul style="list-style-type: none"> - Poluarea apelor de suprafață de pe Muntele Mare se produce doar atunci când pășunatul se face în apropierea habitatului 3220, prin dejecțiile animale, care ajung în pâraie, amenințând speciile de floră caracteristice acestui habitat; - Conducerea vehiculelor motorizate în afara drumurilor existente duce la fragmentarea habitatului 3220; - Realizarea de construcții în apropierea habitatului 3220 poate duce la degradarea acestuia.
-----	---------	--

**Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipului de habitat
4060 Tufărișuri alpine și boreale**

Tabelul nr. 67

Cod	Parametru	Descriere
P.9 P.2 P.5	Presiune actuală	J01- focul și combaterea incendiilor/incendiere; A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor; M02.01 - înlocuirea și deteriorarea habitatului.
G.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
G.2	Codul unic al tipului de habitat	4060
G.3	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management
G.4	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – descriere	În zona limitrofă a sitului, unde este prezent habitatul 4060.

G.5	Intensitatea localizata a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Medie
G.6	Confidențialitate	Informații Publice
G.7	Detalii	<ul style="list-style-type: none"> - Incedierea accidentală/naturală sau cu intenție reprezintă o presiune actuală și pune în pericol suprafața ocupată de tufărișuri pe suprafața sitului; - Îndepărtarea habitatului 4060 pentru extinderea suprafeței pentru pășunat sau pentru obținerea subvențiilor de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură; - Înlocuirea habitatului reprezintă o amenințare pentru habitatele 6230* și 4060, iar deteriorarea este valabilă pentru toate habitatele pentru care situl a fost desemnat ca sit Natura 2000

**Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipului de habitat
6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase**

Tabelul nr. 68

Cod	Parametru	Descriere
P.1 P.11	Presiune actuală	A04.01 - pășunatul intensiv; I01 - specii invazive non-native/alogene.
G.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
G.2	Codul unic al tipului de habitat	6230*
G.3	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management

G.4	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – descriere	Pe toată suprafața sitului
G.5	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Mare
G.6	Confidențialitate	Informații Publice
G.7	Detalii	- Pășunatul intensiv cu bovine este o practică care are impact negativ asupra compoziției floristice al habitatului 6230*; - Prezența speciilor invazive reprezintă un pericol pentru habitatul de pășiști și conduce la degradarea acestuia.

Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipului de habitat

7110* Tinoave bombate active

Tabelul nr. 69

Cod	Parametru	Descriere
P.12 P.3	Presiune actuală	K01.03 - secare; G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate.
G.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară;
G.2	Codul unic al tipului de habitat	7110*
G.3	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 11 la Planul de management

G.4	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat – descriere	Pe suprafețele unde se întâlnește habitatul 7110*
G.5	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Mare
G.6	Confidențialitate	Informații Publice
G.7	Detalii	S-au constatat suprafețe semnificative unde s-a încercat drenarea masei de apă din turbării pentru înlocuirea acestui habitat cu habitatul de pajiști, dar rezultatul a fost secarea turbăriei; Are un impact negativ foarte mare asupra habitatului 7110*, prin fragmentarea habitatului, modificarea regimului hidric și poluarea acestuia cu substanțe petroliere.

2.5.4.2 Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate

Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane

Tabelul nr. 70

Cod	Parametru	Descriere
A.2 A.10	Amenințare viitoare	J02.03 - canalizare și deviere de apă; A08 - fertilizarea cu îngrășământ.
H.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
H.2	Codul unic al tipului de habitat	3220

H.3	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
H.4	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – descriere	Pe toată suprafața sitului
H.5	Intensitatea localizata a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Medie
H.6	Confidențialitate	Informații Publice
H.7	Detalii	- Poate cauza degradarea habitatului 3220 prin modificarea rețelei hidrografice locale și a caracteristicilor fizico-chimice ale apei; - Utilizarea îngrășămintelor organice și a varului pentru modificarea caracteristicilor solului și vegetației poate cauza poluarea habitatului 3220.

**Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat
4060 Tufărișuri alpine și boreale**

Tabelul nr. 71

Cod	Parametru	Descriere
A.9 A.11 A.12	Amenințare viitoare	G02 - complexe sportive și de odihnă A10.01 - îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor J01.01 - incendiere
H.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
H.2	Codul unic al tipului de	4060

	habitat	
H.3	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
H.4	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – descriere	Pe toată suprafața sitului, unde este localizat habitatul.
H.5	Intensitatea localizata a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Mare
H.6	Confidențialitate	Informații Publice
H.7	Detalii	<p>- Datorită proiectelor existente pentru amenajarea unor facilități și infrastructuri turistice în zona sitului, considerăm că, în situația în care acestea se vor concretiza, suprafețe importante din habitatul 4060 vor fi îndepărtate.</p> <p>- În vederea extinderii suprafeței destinate pășunatului, există riscul ca tufărișurile de <i>Juniperus</i> să fie îndepărtate prin incendiere sau mecanic, în detrimentul habitatului 4060.</p>

**Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat
6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase**

Tabelul nr. 72

Cod	Parametru	Descriere
-----	-----------	-----------

A.1	Amenințare viitoare	A04.03 - abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pășunatului;
A.6		G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate;
A.8		C03.03 - utilizarea energiei eoliene/producerea acesteia;
A.9		G02 - complexe sportive și de odihnă.
H.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
H.2	Codul unic al tipului de habitat	6230*
H.3	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
H.4	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – descriere	Pe toată suprafața sitului
H.5	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Medie
H.6	Confidențialitate	Informații Publice

H.7	Detalii	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa pășunatului poate duce la dispariția habitatului 6230* prin reinstalarea habitatului 4060; - Conducerea autovehiculelor în afara drumurilor publice duce la tasarea solului, instalarea eroziunii și poluare cu hidrocarburi, ceea ce afectează calitatea și suprafața habitatului; - Prin instalarea turbinelor eoliene se aduc prejudicii habitatelor de interes conservativ prin pierderi de suprafață și fragmentare, ca urmare a construirii drumurilor de acces și a amenajărilor de șantier, respectiv prin săparea fundațiilor acestora există riscul drenării habitatului de turbărie; - Fragmentarea habitatului prin construirea de drumuri, excavații și modificarea morfologiei zonei și drenarea turbăriilor.
-----	---------	--

Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat

7110* Tinoave bombate active

Tabelul nr. 73

Cod	Parametru	Descriere
A.3	Amenințare viitoare	F04 - prelevare de plante terestre, în general/extragerea de masă vegetală din turbărie;
A.4		F04.02 - colectarea /recoltarea de resurse naturale din flora sălbatică;
A.6		G01.03.02 - conducerea în afara drumului a vehiculelor motorizate;
A.9		G02 - complexe sportive și de odihnă.
H.1	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
H.2	Codul unic al tipului de habitat	7110*

H.3	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – geometrie	Anexa nr. 12 la Planul de management
H.4	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat – descriere	Pe toată suprafața sitului
H.5	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Medie
H.6	Confidențialitate	Informații Publice
H.7	Detalii	<p>- Extragerea de masă vegetală pentru utilizarea în diferite scopuri reprezintă o amenințare viitoare pentru habitatul 7110* de turbărie activă;</p> <p>- Habitatul adăpostește, pe lângă speciile caracteristice și un număr de specii rare, cum ar fi <i>Scheuchzeria palustris</i>, <i>Pedicularis limnogenă</i> și altele, care pot fi atractive pentru a fi culese în diverse scopuri. De asemenea, există riscul ca pe viitor să existe intenția de a se exploata material turbos din habitat pentru comercializare;</p> <p>- Conducerea în afara drumurilor duce la fragmentarea habitatului și poluarea acestuia. De asemenea, habitatul de turbărie este afectat prin drenarea apei ca urmare a șanțurilor formate de roțile vehiculelor;</p> <p>- Fragmentarea habitatului prin construirea de drumuri, excavații și modificarea morfologiei zonei și drenarea turbăriilor.</p>

3. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI TIPURILOR DE HABITATE

3.1 Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ

Conform Formularului Standard Natura 2000 al sitului ROSCI0119 Muntele Mare, populația speciei *Bombina variegata* este ne semnificativă în raport cu populația speciei la nivel național, fiind evaluată ca „D – Populație ne semnificativă”. În acest caz nu este necesară evaluarea stării de conservare a speciei.

3.2 Evaluarea stării de conservare a fiecărui tip de habitat de interes conservativ

Evaluarea stării de conservare a fiecărui habitat s-a realizat din punct de vedere al următorilor parametri:

- suprafața ocupată de tipul de habitat;
- structura și funcțiile tipului de habitat;
- perspectivele viitoare ale tipului de habitat.

3.2.1 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței acoperite de către tipul de habitat

Evaluarea din punct de vedere al suprafeței ocupate

a stării de conservare a tipului de habitat

3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane

Tabelul nr. 74

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	3220
E.3.	Suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	34 ha

E.4.	Calitatea datelor pentru suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	medie
E.5.	Raportul dintre suprafața ocupată de tipul de habitat în sit și suprafața ocupată de acesta la nivel național	necunoscută
E.6.	Suprafața reevaluată ocupată de tipul de habitat estimată în planul de management anterior	nu există
E.7.	Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în sit	20 ha
E.8.	Metodologia de apreciere a suprafeței de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat din sit	fitosociologică, relevee
E.9.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată	75%
E.10.	Tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	regres
E.11.	Reducerea suprafeței tipului de habitat se datorează restaurării altui tip de habitat	nu
E.12.	Explicații asupra motivului descreșterii suprafeței tipului de habitat	suprapășunat cu ovine
E.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	bună
E.14.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat	mare, în regres puternic
E.15.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat exprimată prin calificative	mare
E.16.	Schimbări în tiparul de distribuție a	fragmentare tot mai accentuată a

	suprafețelor tipului de habitat	habitatului în condițiile restrângerii suprafețelor
E.17.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	favorabilă
E.18.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	degradare
E.19.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	încă în stare de conservare bună pe 75% din suprafață, dar, în continuare, din cauza suprapășunatului cu ovine suprafețele se vor restrânge/degrada

**Evaluarea din punct de vedere al suprafeței ocupate
a stării de conservare a tipului de habitat 4060 Tufărișuri alpine și boreale**

Tabelul nr. 75

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	4060
E.3.	Suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	474 ha
E.4.	Calitatea datelor pentru suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	bună
E.5.	Raportul dintre suprafața ocupată de tipul de habitat în sit și suprafața ocupată de acesta la nivel național	necunoscută
E.6.	Suprafața reevaluată ocupată de tipul de habitat estimată în planul de management anterior	nu există
E.7.	Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în sit	400 ha

E.8.	Metodologia de apreciere a suprafeței de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat din sit	fitosociologică, relevee
E.9.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată	90%
E.10.	Tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	regres în cea mai mare parte din cauza defrișărilor
E.11.	Reducerea suprafeței tipului de habitat se datorează restaurării altui tip de habitat	da, din cauza instalării habitatului 6230*, degradat, sărac în specii
E.12.	Explicații asupra motivului descreșterii suprafeței tipului de habitat	defrișare și incendiere pentru extinderea pășunilor
E.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	bună
E.14.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat	rămâne constantă
E.15.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat exprimată prin calificative	echilibru dirijat antropic
E.16.	Schimbări în tiparul de distribuție a suprafețelor tipului de habitat	există permanent un echilibru între suprafețele defrișate și cele regenerate prin invazia speciilor arbustive, în special <i>Juniperus sibirica</i> .
E.17.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	favorabilă
E.18.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	constantă
E.19.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	tip de habitat arbustiv zonal comun, bine structurat și echilibrat

**Evaluarea din punct de vedere al suprafeței ocupate a stării de conservare a tipului de habitat
6230*Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase**

Tabelul nr. 76

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	6230*
E.3.	Suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	997 ha
E.4.	Calitatea datelor pentru suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	bună
E.5.	Raportul dintre suprafața ocupată de tipul de habitat în sit și suprafața ocupată de acesta la nivel național	necunoscută
E.6.	Suprafața reevaluată ocupată de tipul de habitat estimată în planul de management anterior	nu există
E.7.	Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în sit	50 ha
E.8.	Metodologia de apreciere a suprafeței de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat din sit	fitosociologică, relevee
E.9.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată	5%
E.10.	Tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	în extindere, dar sub forma sa degradată
E.11.	Reducerea suprafeței tipului de habitat se datorează restaurării altui tip de habitat	nu
E.12.	Explicații asupra motivului descreșterii suprafeței tipului de habitat	nu descrește

E.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	bună
E.14.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat	din cauza defrișărilor habitatului 4060 și asanării turbăriilor din habitatul 7110 se extinde
E.15.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat exprimată prin calificative	medie
E.16.	Schimbări în tiparul de distribuție a suprafețelor tipului de habitat	insule mari, care se extind mai ales pe seama habitatului 4060 în urma defrișărilor
E.17.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	nefavorabilă
E.18.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	regresie accentuată
E.19.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	din cauza suprapășunatului cu ovine și vite, habitatul se degradează / ruderalizează continuu, pe suprafețe mari

Evaluarea din punct de vedere al suprafeței ocupate a stării de conservare a tipului de habitat 7110* Tinoave bombate active

Tabelul nr. 77

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	7110*
E.3.	Suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	73 ha
E.4.	Calitatea datelor pentru suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	bună

E.5.	Raportul dintre suprafața ocupată de tipul de habitat în sit și suprafața ocupată de acesta la nivel național	necunoscută
E.6.	Suprafața reevaluată ocupată de tipul de habitat estimată în planul de management anterior	nu există
E.7.	Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în sit	50 ha
E.8.	Metodologia de apreciere a suprafeței de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat din sit	fitosociologică, relevee
E.9.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată	70%
E.10.	Tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	descreștere
E.11.	Reducerea suprafeței tipului de habitat se datorează restaurării altui tip de habitat	din cauza drenării și suprapășunatului acest habitat se reduce și este înlocuit de forme de degradare ale pajiștilor de <i>Nardus 6230*</i> .
E.12.	Explicații asupra motivului descreșterii suprafeței tipului de habitat	drenaje, suprapășunat, chiar incendieri vara târziu în perioade secetoase
E.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	bună
E.14.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat	medie, dar în accelerare
E.15.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat exprimată prin calificative	medie
E.16.	Schimbări în tiparul de distribuție a suprafețelor tipului de habitat	fragmentare și reducere a suprafețelor tot mai accentuate

E.17.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	nefavorabilă
E.18.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	regresie pe suprafețe tot mai mari
E.19.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	turbăriile de platou din Muntele Mare sunt amenințate puternic cu drenarea din cauza tendinței clare de creștere a numărului de animale de pe pășunile comunale, împărțite între cinci unități administrative comunale.

**Evaluarea din punct de vedere al suprafeței ocupate a stării de conservare a tipului de habitat
91D0* Turbării cu vegetație forestieră**

Tabelul nr. 78

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	91D0*
E.3.	Suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	12 ha
E.4.	Calitatea datelor pentru suprafața ocupată de tipul de habitat în sit	bună
E.5.	Raportul dintre suprafața ocupată de tipul de habitat în sit și suprafața ocupată de acesta la nivel național	necunoscut
E.6.	Suprafața reevaluată ocupată de tipul de habitat estimată în planul de management anterior	nu există
E.7.	Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în sit	10 ha

E.8.	Metodologia de apreciere a suprafeței de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat din sit	fitosociologică, relevee
E.9.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată	90%
E.10.	Tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	degradare ușoară
E.11.	Reducerea suprafeței tipului de habitat se datorează restaurării altui tip de habitat	nu se reduce
E.12.	Explicații asupra motivului descreșterii suprafeței tipului de habitat	nu descrește
E.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	bună
E.14.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat	rămâne constantă
E.15.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat exprimată prin calificative	este constantă
E.16.	Schimbări în tiparul de distribuție a suprafețelor tipului de habitat	nu există
E.17.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	favorabilă
E.18.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	constantă
E.19.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	în proporție de 100% sunt incluse în fondul forestier și sunt pășunate cu ovine și capre

3.2.2 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice tipului de habitat

Evaluarea din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice a stării de conservare a tipului de habitat 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane

Tabelul nr. 79

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	3220
F.3.	Structura și funcțiile tipului de habitat	structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice se află în condiții bune pe 60% din suprafață
F.4.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	favorabilă
F.5.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	în curs de degradare
F.6.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	bună pe 60% din suprafață

Evaluarea din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice a stării de conservare a tipului de habitat 4060 Tufărișuri alpine și boreale

Tabelul nr. 80

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	4060
F.3.	Structura și funcțiile tipului de habitat	structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice se află în condiții bune

F.4.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	favorabilă
F.5.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	conservativă
F.6.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	favorabilă, speciile tipice sunt prezente toate, specii indicatoare de bună conservare, la fel sinuziile erbacee și arbustivă

**Evaluarea din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice
a stării de conservare a tipului de habitat**

6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase

Tabelul nr. 81

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	6230*
F.3.	Structura și funcțiile tipului de habitat	structura și funcțiile tipului de habitat se degradează din cauza reducerii numărului de specii boreale și subalpine specifice și a invadării pajiștilor cu specii ruderales
F.4.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	nefavorabilă
F.5.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	nefavorabilă

F.6.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	nefavorabilă, în curs de ruderalizare, sărăcire a numărului de specii tipice
------	---	--

**Evaluarea din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice
a stării de conservare a tipului de habitat 7110* Tinoave bombate active**

Tabelul nr. 82

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	7110*
F.3.	Structura și funcțiile tipului de habitat	structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice se află în condiții nefavorabile
F.4.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	nefavorabilă
F.5.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	nefavorabilă
F.6.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	nefavorabilă, speciile tipice nu sunt prezente toate, specii indicatoare de bună conservare lipsesc pe cele mai multe suprafețe, speciile ruderales, cele indicatoare de degradare sau antropofile ocupă suprafețe tot mai mari

**Evaluarea din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice
a stării de conservare a tipului de habitat 91D0* Turbării cu vegetație forestieră**

Tabelul nr. 83

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	91D0*
F.3.	Structura și funcțiile tipului de habitat	structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice se află în condiții favorabile
F.4.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	favorabilă
F.5.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	favorabilă
F.6.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	favorabilă, speciile tipice sunt prezente toate, specii indicatoare de bună conservare se află pe cele mai multe suprafețe, speciile ruderales, cele indicatoare de degradare sau antropofile ocupă suprafețe mici, totuși putem avea de-a face cu afectarea bruscă a habitatului prin tăieri rase în parcelele în care acestea sunt incluse, asemănător cu multe cazuri din Maramureș și Bucovina.

3.2.3 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor tipului de habitat în viitor

Evaluarea din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare a stării de conservare a tipului de habitat 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane

Tabelul nr. 84

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară

E.2.	Codul unic al tipului de habitat	3220
G.3.	Tendința viitoare a suprafeței tipului de habitat	degradare, ca urmare a suprapășunatului cu ovine
G.4.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă și suprafața tipului de habitat în viitor	10%
G.5.	Perspectivile tipului de habitat în viitor	nefavorabile, ca urmare a suprapășunatului cu ovine
G.6.	Efectul cumulat al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor	puternic, ca urmare a suprapășunatului, schimbării pH-ului apei și solului, ruderalizării
G.7.	Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat	viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată
G.8.	Intensitatea presiunilor actuale asupra tipului de habitat	major
G.9.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra tipului de habitat	mare
G.10.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	nefavorabilă
G.11.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	nefavorabilă
G.12.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	dacă se va menține suprapășunatul cu ovine pe pajiștile subalpine vicinale, acest habitat va dispărea în cel mult 20 de ani

**Evaluarea din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare
a stării de conservare a tipului de habitat 4060 Tufărișuri alpine și boreale**

Tabelul nr. 85

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	4060
G.3.	Tendința viitoare a suprafeței tipului de habitat	regres, din cauza intensificării defrișărilor
G.4.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă și suprafața tipului de habitat în viitor	50%
G.5.	Perspectivile tipului de habitat în viitor	nefavorabile, ar fi de recomandat includerea sa în fondul forestier
G.6.	Efectul cumulat al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor	mediu - impacturile, respectiv presiunile actuale și/sau amenințările viitoare vor avea în viitor un efect cumulat mediu, totuși semnificativ asupra tipului de habitat
G.7.	Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat	viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat este asigurată
G.8.	Intensitatea presiunilor actuale asupra tipului de habitat	mediu, din cauza neincluserii în fondul forestier, a defrișării și incendierilor
G.9.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra tipului de habitat	mare
G.10.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	nefavorabilă
G.11.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	nefavorabilă
G.12.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	dacă vor continua defrișările și incendierile, starea de conservare a habitatului va fi degradată continuu

**Evaluarea din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare
a stării de conservare a tipului de habitat 6230* Pajiști montane de *Nardus*
bogate în specii pe substraturi silicioase**

Tabelul nr. 86

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	6230*
G.3.	Tendința viitoare a suprafeței tipului de habitat	degradare ca urmare a suprapășunatului
G.4.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă și suprafața tipului de habitat în viitor	sub 1%
G.5.	Perspectivile tipului de habitat în viitor	nefavorabilă, dacă se va menține suprapășunatul
G.6.	Efectul cumulat al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor	mare - impacturile, respectiv presiunile actuale și/sau amenințările viitoare vor avea în viitor un efect cumulat major, semnificativ asupra tipului de habitat
G.7.	Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat	viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată
G.8.	Intensitatea presiunilor actuale asupra tipului de habitat	major, din cauza suprapășunatului și ruderalizării
G.9.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra tipului de habitat	mare
G.10.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	nefavorabilă
G.11.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al	nefavorabilă

	perspectivelor sale viitoare	
G.12.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	dacă suprapășunatul se va intensifica, degradarea habitatului, ruderalizarea sa și efectele eroziunii pe porțiuni mai înclinate se vor accentua

**Evaluarea din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare
a stării de conservare a tipului de habitat 7110* Tinoave bombate active**

Tabelul nr. 87

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	7110*
G.3.	Tendința viitoare a suprafeței tipului de habitat	nefavorabilă, creșterea suprapășunatului și efectivului de specii ruderales, creșterea suprafețelor drenate
G.4.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă și suprafața tipului de habitat în viitor	sub 20%
G.5.	Perspectivile tipului de habitat în viitor	nefavorabile
G.6.	Efectul cumulat al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor	mare - impacturile, respectiv presiunile actuale și/sau amenințările viitoare vor avea în viitor un efect cumulat major, semnificativ pentru degradarea în continuare a tipului de habitat
G.7.	Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat	viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat <i>nu</i> este asigurată
G.8.	Intensitatea presiunilor actuale asupra tipului de habitat	major, din cauza neincluzerii în fondul forestier, a expunerii la suprapășunatul cu ovine

G.9.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra tipului de habitat	mare
G.10.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	nefavorabilă
G.11.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	nefavorabilă
G.12.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	se recomandă a se introduce poienile cu habitat 7110* în fondul forestier

**Evaluarea din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare
a stării de conservare a tipului de habitat 91D0* Turbării cu vegetație forestieră**

Tabelul nr. 88

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	91D0*
G.3.	Tendința viitoare a suprafeței tipului de habitat	nefavorabilă, de descreștere severă în cazul extinderii exploatărilor forestiere
G.4.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă și suprafața tipului de habitat în viitor	90%
G.5.	Perspectivile tipului de habitat în viitor	nefavorabile, în cazul extinderii exploatărilor forestiere

G.6.	Efectul cumulativ al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor	mare - impacturile, respectiv presiunile actuale și/sau amenințările viitoare vor avea în viitor un efect cumulativ major, semnificativ pentru distrugerea semnificativă a tipului de habitat
G.7.	Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat	viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată
G.8.	Intensitatea presiunilor actuale asupra tipului de habitat	majoră
G.9.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra tipului de habitat	mare
G.10.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivei sale viitoare	nefavorabilă
G.11.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivei sale viitoare	nefavorabilă
G.12.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivei sale viitoare	starea de conservare a parcelelor forestiere ce cuprind acest tip de habitat este bună, dar suprafața acestora se poate restrânge dramatic

3.2.4 Evaluarea globală a stării de conservare a tipului de habitat

Evaluarea stării globale de conservare a tipului de habitat

3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane

Tabelul nr. 89

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	3220

H.3.	Starea globală de conservare a tipului de habitat	nefavorabilă - inadecvată
H.4.	Tendința stării globale de conservare a tipului de habitat	se înrăutățește
H.5.	Detalii asupra stării globale de conservare a tipului de habitat necunoscute	în Carpații românești, starea globală a acestui tip de habitat se înrăutățește
H.6.	Descrierea stării globale de conservare a tipului de habitat în sit	starea globală de conservare a tipului de habitat în sit este nefavorabilă inadecvată

**Evaluarea stării globale de conservare a tipului de habitat
4060 Tufărișuri alpine și boreale**

Tabelul nr. 90

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	4060
H.3.	Starea globală de conservare a tipului de habitat	nefavorabilă - inadecvată
H.4.	Tendința stării globale de conservare a tipului de habitat	se înrăutățește
H.5.	Detalii asupra stării globale de conservare a tipului de habitat necunoscute	în Munții Apuseni, starea globală a acestui tip de habitat se înrăutățește
H.6.	Descrierea stării globale de conservare a tipului de habitat în sit	starea globală de conservare a tipului de habitat în sit este nefavorabilă inadecvată

**Evaluarea stării globale de conservare a tipului de habitat
6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase**

Tabelul nr. 91

Număr	Parametru	Descriere
--------------	------------------	------------------

curent		
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	6230*
H.3.	Starea globală de conservare a tipului de habitat	nefavorabilă inadecvată
H.4.	Tendința stării globale de conservare a tipului de habitat	degradare prin suprapășunat
H.5.	Detalii asupra stării globale de conservare a tipului de habitat necunoscute	în România starea globală a acestui tip de habitat este nefavorabilă
H.6.	Descrierea stării globale de conservare a tipului de habitat în sit	starea globală de conservare a habitatului 6230* este nefavorabilă inadecvată

Evaluarea stării globale de conservare a tipului de habitat

7110* Tinoave bombate active

Tabelul nr. 92

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	7110*
H.3.	Starea globală de conservare a tipului de habitat	nefavorabilă
H.4.	Tendința stării globale de conservare a tipului de habitat	degradare continuă, mai ales prin suprapășunatul cu ovine și drenare
H.5.	Detalii asupra stării globale de conservare a tipului de habitat necunoscute	în România starea globală a acestui tip de habitat foarte valoros din punctul de vedere al biodiversității este deosebit de nefavorabilă, cu excepții punctuale, cu reduceri mari din cauza degradării prin suprapășunat și drenării

H.6.	Descrierea stării globale de conservare a tipului de habitat în sit	starea globală de conservare a tipului de habitat în sit este una nefavorabilă
------	---	--

Evaluarea stării globale de conservare a tipului de habitat

91D0* Turbării cu vegetație forestieră

Tabelul nr. 93

Număr curent	Parametru	Descriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	tip de habitat prioritar de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	91D0*
H.3.	Starea globală de conservare a tipului de habitat	favorabilă
H.4.	Tendința stării globale de conservare a tipului de habitat	favorabilă
H.5.	Detalii asupra stării globale de conservare a tipului de habitat necunoscute	bună, dar cu suprafețe tot mai restrânse, tendință ce trebuie stopată în viitor, acest habitat fiind în mod particular deosebit de valoros din punct de vedere floristic și faunistic
H.6.	Descrierea stării globale de conservare a tipului de habitat în sit	starea globală de conservare a tipului de habitat în sit este una favorabilă

4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1 Scopul Planului de management pentru situl Natura 2000

Scopul Planului de management al sitului ROSCI0119 Muntele Mare este acela de menținere a stării de conservare favorabilă și de îmbunătățire a stării de conservare nefavorabilă a speciilor și habitatelor pentru care situl a fost declarat, în contextul dezvoltării durabile a comunităților locale ce se situează în zona limitrofă a acestuia.

4.2 Obiective generale, obiective specifice, măsuri specifice/de management și activități

Obiectivele generale, obiectivele specifice precum și măsurile de management au fost stabilite conform stării actuale de conservare a speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl. De asemenea, obiectivele și măsurile au fost discutate și analizate în cadrul întâlnirilor cu factorii interesați, care au ajutat la stabilirea acestora.

Obiectivele specifice vizează asigurarea stării de conservare favorabilă, individual, a fiecărui habitat și a speciei pentru care situl a fost desemnat. Ca urmare a informațiilor colectate în teren, pentru atingerea obiectivelor specifice, sunt recomandate o serie de măsuri de management, care, prin implementare, vor contribui concret la îmbunătățirea stării de conservare.

4.2.1 T1 - Conservarea și managementul biodiversității speciilor și habitatelor de interes conservativ

4.2.1.1 Obiectiv specific 1. Asigurarea conservării speciei *Bombina variegata* - Buhai de baltă cu burta galbenă, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acesteia

Rezultate așteptate: menținerea habitatelor favorabile speciei;

Indicatori de succes: numărul de exemplare, condițiile de conservare a speciei sunt respectate sau numărul de habitate prielnice speciei/ numărul de habitate unde specia este întâlnită.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru asigurarea conservării speciei *Bombina variegata* - Buhai de baltă cu burta galbenă

Cod	Titlu	Descriere
1.1.1	Protecția zonelor umede, respectiv bălți, pâraie, șanțuri cu apă și altele, folosite de această specie pentru reproducere	Protecția zonelor pentru reproducere prin garduri, acolo unde există pășunat sau alte activități ce pot afecta habitatul speciei, așa cum reiese din harta prezentată în Anexa nr. 7 la Planul de management
1.1.2	Limitarea pășunatului în zonele ocupate de habitate umede favorabile speciei	Se vor efectua patrulări periodice pentru evitarea pășunatului în punctele unde a fost identificat habitat favorabil speciei, așa cum reiese din harta prezentată în Anexa nr. 7 la Planul de management și se va recomanda deținătorilor turmelor de animale să evite trecerea cu turmele prin locuri cu habitate potențiale. Aceste acțiuni se pot face și împreună cu autoritățile responsabile: Poliție, Jandarmerie, Gardă de Mediu, ANPM
1.1.3	Interzicerea capturării și deținerii speciei, cu excepția activităților cu scop științific	Se vor efectua patrulări în sit pentru prevenirea capturării speciei de către persoane fizice sau juridice. Aceste acțiuni se pot face și împreună cu autoritățile responsabile: Poliție, Jandarmerie, Gardă de Mediu, ANPM
1.1.4	Interzicerea accesului motorizat în afara drumurilor publice	Accesul cu mijloace motorizate în afara drumurilor publice poate determina poluarea, deranjarea sau uciderea exemplarelor sau chiar dispariția, prin drenare, a zonelor umede care constituie habitat favorabil speciei. Vor fi amplasate indicatoare de interdicție, prin care se vor aduce la cunoștința persoanelor referiri ale

	regulamentului sitului în acest sens.
--	---------------------------------------

4.2.1.2 Obiectiv specific 2. Asigurarea conservării habitatului 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia

Rezultate așteptate: menținerea suprafețelor ocupate în prezent;

Indicatori de succes: starea de conservare a habitatului, suprafața habitatului în stare favorabilă de conservare, starea ecologică a pâraielor.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru asigurarea conservării habitatului 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane

Tabelul nr. 95

Cod	Titlu	Descriere
1.2.1	Interzicerea lucrărilor hidrotehnice de regularizare a pâraielor	În interiorul sitului nu se vor efectua lucrări hidrotehnice de regularizare a pâraielor. Se vor efectua patrule periodice în acest sens.
1.2.2	Asigurarea stării bune, din punct de vedere chimic și ecologic, a corpurilor de apă	Se va solicita efectuarea de analize a corpurilor de apă în mod regulat pentru verificarea stării chimice și ecologice a acestora acolo unde există potențial de poluare cu dejecții animale sau scurgeri de hidrocarburi
1.2.3	Limitarea rețelei de drumuri și poteci la nivelul existent în prezent	Nu se vor amenaja alte drumuri sau poteci în afara celor existente, cu excepția celor tematice, care vor avea avizul custodelui și în condițiile prevederilor Regulamentului ROSCI0119 Muntele Mare.
1.2.4	Interzicerea amplasării stânelor în apropierea cursurilor pâraielor	Interzicerea amplasării altor construcții cu scop agro-pastoral decât cele existente în

		apropierea cursurilor de apă pentru evitarea poluării acestora cu dejecții animale sau alte forme de poluare
--	--	--

4.2.1.3 Obiectiv specific 3. Asigurarea conservării habitatului 4060 Tufărișuri alpine și boreale, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia

Rezultate așteptate: delimitarea și menținerea suprafețelor ocupate de habitat în prezent;
 Indicatori de succes: starea de conservare a habitatului, suprafața habitatului aflat în stare favorabilă de conservare, număr de exemplare *Juniperus* tăiate ilegal.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru asigurarea conservării habitatului 4060 Tufărișuri alpine și boreale

Tabelul nr. 96

Cod	Titlu	Descriere
1.3.1	Menținerea suprafețelor habitatului	Se va interzice schimbarea categoriei de folosință a terenurilor, astfel încât suprafața habitatului să nu fie redusă.
1.3.2	Interzicerea tăierilor și incendierii tufărișurilor edificate de pe suprafața habitatului	În perimetrul ROSCI0119 Muntele Mare, îndepărtarea tufărișurilor pentru extinderea pajiștilor se face numai cu avizul Custodelui. Se vor derula acțiuni de informare și motivare a deținătorilor de terenuri referitoare la identificarea habitatului și pentru a înțelege importanța protejării acestuia.
1.3.3	Delimitarea unor zone pentru refacerea habitatului	Acolo unde este cazul, se vor delimita, prin îngrădire, porțiuni de habitat degradat, pentru încurajarea extinderii speciei de <i>Juniperus</i> .

4.2.1.4 Obiectiv specific 4. Asigurarea conservării habitatului 6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia

Rezultate așteptate: habitatul este readus la o stare de conservare favorabilă;

Indicatori de succes: starea de conservare a habitatului, suprafața habitatului în stare favorabilă de conservare, pășunat cu număr stabilit de animale/ha, impact diminuat asupra habitatului.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru asigurarea conservării habitatului 6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase

Tabelul nr. 97

Cod	Titlu	Descriere
1.4.1	Delimitarea unor zone pentru refacerea habitatului	Acolo unde este cazul, se va sprijini refacerea condițiilor favorabile habitatului prin pășunat controlat.
1.4.2	Curățarea pajiștilor de specii invazive	Se va efectua un control pentru identificarea zonelor unde sunt prezente speciile invazive. Se vor desfășura activități pentru eliminarea speciilor invazive.
1.4.3	Interzicerea construcțiilor pe suprafețele delimitate	Se va interzice orice tip de construcție în cadrul sitului, acolo unde este prezent habitatul 6230*.
1.4.4	Reglementarea strictă a activităților de pășunat prin monitorizare și prin impunerea unor condiții referitoare la suprafețele destinate pășunatului anual, numărul maxim de animale și tipurile de animale agreate	Pășunatul pe suprafețele ce conțin habitatul 6230* se va impune a se desfășura într-un mod tradițional, extensiv. Se va încuraja un mod tradițional de utilizare a pajiștilor acolo unde acesta a permis apariția unor specii cu valoare conservativă ridicată. Se va controla intensitatea pășunatului astfel încât această activitate să se încadreze între limitele

		recomandate prin Planul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 pentru pajiștile cu înaltă valoare naturală, respectiv maxim 1 Unitate Vită Mare pe hectar. Pe suprafețele cu pajiște de interes conservativ nu vor fi utilizați fertilizatori chimici, amendamente calcice și nu vor fi efectuate scarificări.
--	--	---

4.2.1.5 Obiectiv specific 5. Asigurarea conservării habitatului 7110* Turbării active, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia

Rezultate așteptate: menținerea suprafețelor existente în prezent;

Indicatori de succes: starea de conservare a habitatului, suprafața habitatului în stare favorabilă de conservare, impact diminuat asupra habitatului.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru asigurarea conservării habitatului 7110* Turbării active

Tabelul nr. 98

Cod	Titlu	Descriere
1.5.1	Interzicerea lucrărilor de drenare în sit	Nu se vor efectua desecări sau drenuri care să pună în pericol integritatea habitatului 7110*.
1.5.2	Marcarea căilor de acces care străbat habitatul și interzicerea deplasării în afara acestora	Circulația în perimetrul suprafețelor cu habitatul 7110* nu este permisă în afara potecilor existente. Circulația cu orice mijloace de transport pe suprafețele cu habitatul 7110* este interzisă cu excepția unor situații speciale, fiind permisă doar custodelui în timpul exercitării atribuțiilor legale legate de administrarea sitului,

		echipelor de cercetare, echipelor Salvamont, ale Jandarmeriei sau ale serviciilor medicale de urgență aflate în misiune, deținătorilor de terenuri în scopul gestionării acestora cu înștiințarea prealabilă a Custodelui sau personalului Ministerului Apărării Naționale în vederea gestionării bazei militare din sit.
1.5.3	Interzicerea construcțiilor de orice tip pe suprafața habitatului	Amenajările pastorale temporare sau locurile de târlire vor fi amplasate la o distanță mai mare de 150 m față de acest tip de habitat, în locuri care să nu permită drenarea dejecțiilor spre terenurile cu habitatul 7110*.
1.5.4	Interzicerea pășunatului pe suprafețe acoperite de acest habitat	Se vor efectua patrule periodice pentru evitarea pășunatului pe suprafața habitatului și se vor informa deținătorii turmelor de animale să evite trecerea cu turmele prin habitat. Aceste acțiuni se pot face și împreună cu autoritățile responsabile: Poliție, Jandarmerie, Gardă de Mediu, ANPM.
1.5.5	Delimitarea unor zone pentru refacerea habitatului	Se vor identifica suprafețe ale habitatului de turbărie uscată unde este necesară refacerea ecologică a acestuia prin rehidratare.

4.2.2 T2 - Inventarierea/evaluarea detaliată și monitoringul biodiversității

4.2.2.1 Obiectiv specific 1. Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile și habitatele de interes conservativ

Rezultate așteptate: îmbunătățirea și actualizarea datelor privind speciile și habitatele de pe suprafața sitului;

Indicatori de succes: studii detaliate, cercetări științifice, calitatea datelor.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile și habitatele de interes conservativ

Tabelul nr. 99

Cod	Titlu	Descriere
2.1.1	Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile de plante de interes conservativ	În cadrul acestei activități, pe baza unei metodologii unitare se vor elabora studii de inventariere detaliată și cartare pentru speciile de plante de interes comunitar prezente pe suprafața sitului.
2.1.2	Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile de animale de interes conservativ	Deși s-au realizat cercetări pentru estimarea efectivelor speciilor de amfibieni, îndeosebi la <i>Bombina variegata</i> , sunt necesare studii viitoare de inventariere detaliată pentru rezultate mult mai exacte decât cele realizate în cadrul proiectului POS Mediu.
2.1.3	Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru habitatele de interes conservativ	În cadrul acestei activități, baza de date privind habitatele de interes comunitar va fi actualizată periodic prin diferite studii/cercetări științifice.

4.2.2.2 Obiectiv specific 2. Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru elementele abiotice de interes pentru conservarea biodiversității în situl Natura 2000

Rezultate așteptate: date disponibile privind elementele abiotice de pe suprafața sitului;

Indicatori de succes: studii detaliate, cercetări științifice, calitatea datelor.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru elementele abiotice de interes pentru conservarea biodiversității în situl Natura 2000

Tabelul nr. 100

Cod	Titlu	Descriere
------------	--------------	------------------

2.2.1	Realizarea evaluării detaliate a geologiei sitului	Se vor realiza cercetări și studii detaliate care vizează doar suprafața sitului ROSCI0119 Muntele Mare pentru îmbunătățirea și actualizarea datelor privind geologia și hidrografia sitului.
2.2.2	Realizarea evaluării detaliate a hidrologiei/hidrografiei sitului	

4.2.2.3 Obiectiv specific 3. Realizarea monitorizării stării de conservare a speciilor de interes conservativ

Rezultate așteptate: date disponibile privind evoluția stării de conservare a speciilor de interes conservativ;

Indicatori de succes: rapoarte disponibile, cercetări științifice, calitatea datelor.

Măsurile specifice/măsurile de management pentru realizarea monitorizării stării de conservare a speciilor de interes conservativ

Tabelul nr. 101

Cod	Titlu	Descriere
2.3.1	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Rana temporaria</i>	În fiecare an, conform protocolului de monitorizare, se vor efectua inventariile ale efectivelor speciilor de interes conservativ. De asemenea, această activitate urmărește și determinarea structurii, dinamicii și mărimii populațiilor speciilor de interes conservativ precum și amenințările care pot avea impact semnificativ asupra acestora.
2.3.2	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Bombina variegata</i>	
2.3.3	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Drosera rotundifolia</i>	

2.3.4	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Drosera intermedia</i>	
2.3.5	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Carex magellanica</i>	
2.3.6	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Rhynchospora alba</i>	
2.3.7	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Scheuchzeria palustris</i>	
2.3.8	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Pedicularis limnogenae</i>	
2.3.9	Realizarea monitorizării, con form protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Swertia punctata</i>	
2.3.10	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Carex pauciflora</i>	

4.2.2.4 Obiectiv specific 4. Realizarea monitorizării stării de conservare a habitatelor de interes conservativ

Rezultate așteptate: date disponibile privind evoluția stării de conservare a habitatelor de interes conservativ;

Indicatori de succes: rapoarte disponibile, cercetări științifice, calitatea datelor.

Măsurile specifice/măsurile de management pentru realizarea monitorizării stării de conservare a habitatelor de interes conservativ

Tabelul nr. 102

Cod	Titlu	Descriere
2.4.1	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane	În fiecare an, conform protocolului de monitorizare, se va elabora inventarierea habitatelor de interes conservativ. De asemenea, această activitate urmărește și determinarea structurii, dinamicii și mărimii habitatelor de interes conservativ, precum și monitorizarea anuală privind evoluția stării de conservare a habitatelor vizate de plan.
2.4.2	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 4060 Tufărișuri alpine și boreale	
2.4.3	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 6230* Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase	
2.4.4	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 7110* Turbării active	
2.4.5	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră	

4.2.2.5 Obiectiv specific 5. Realizarea monitorizării anumitor factori cu impact insuficient cunoscut asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ

Rezultate așteptate: date disponibile referitoare la folosința terenurilor;

Indicatori de succes: rapoarte disponibile, calitatea datelor.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru realizarea monitorizării anumitor factori cu impact insuficient cunoscut asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ

Tabelul nr. 103

Cod	Titlu	Descriere
2.5.1	Monitorizarea schimbării folosinței terenurilor	Custodele va menține permanent legătura cu primăriile și Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură pentru actualizarea datelor referitor la folosința terenurilor din sit.

4.2.3 T3 - Administrarea și managementul efectiv al sitului și asigurarea durabilității managementului

4.2.3.1 Obiectiv specific 1. Existența unei echipe de administrare funcționale și specializate

Rezultate așteptate: management eficient al sitului Natura 2000;

Indicatori de succes: număr personal, număr de deplasări, existența și respectarea unui plan anual de patrulare, număr de întâlniri realizate, număr de instituții implicate.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru funcționarea echipei de administrare necesare

Tabelul nr. 104

Cod	Titlu	Descriere
3.1.1	Menținerea și specializarea echipei de administrare a sitului	Personalului cu atribuții în administrarea sitului i se vor asigura condițiile, echipamentele și instruirea necesară pentru derularea activităților
3.1.2	Organizarea de întâlniri pentru funcționarea echipei de administrare	

3.1.3	Implicarea unor instituții/organizații partenere pentru realizarea unui management participativ	specifice de teren și birou. Custodele va desemna personalul direct responsabil de managementul sitului. Acesta se va întruni în ședințe periodice ordinare. În cadrul acestora sau în ședințe extraordinare vor fi invitați factorii de interes relevanți pentru discuțiile de pe ordinea de zi a ședințelor de lucru.
-------	---	---

4.2.3.2 Obiectiv specific 2. Materializarea limitelor pe teren și menținerea acestora

Rezultate așteptate: realizare marcarea, bornare și amplasare de panouri precum și întreținerea lor;

Indicatori de succes: conștientizare turiști și comunitate locală, reducere impact antropoc asupra sitului, număr borne întreținute, panouri deteriorate.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru materializarea limitelor pe teren și menținerea acestora

Tabelul nr. 105

Cod	Titlu	Descriere
3.2.1	Realizarea și instalarea bornelor, panourilor și indicatoarelor, pentru evidențierea limitelor sitului	Custodele va realiza și instala borne, panouri și indicatoare, pentru evidențierea limitelor sitului.
3.2.2	Întreținerea mijloacelor de semnalizare a limitelor sitului	Întreținerea acestora și actualizarea lor în cazul modificării limitelor sitului se va face pe toată perioada de desfășurare a planului de management de către custode în colaborare cu alte autorități și/sau unități comerciale/Organizații non-

		guvernamentale.
--	--	-----------------

4.2.3.3 Obiectiv specific 3. Monitorizarea respectării regulamentului și a prevederilor Planului de management

Rezultate așteptate: plan de patrulare realizat;

Indicatori de succes: număr patrulări, număr avize negative/pozitive eliberate.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru monitorizarea respectării regulamentului și a prevederilor Planului de management

Tabelul nr. 106

Cod	Titlu	Descriere
3.3.1	Realizarea unui plan de patrulare	Custodele va efectua acțiuni de patrulare pe teritoriul sitului în vederea asigurării condițiilor stipulate în cadrul obiectivelor specifice de conservare. Pentru urmărirea respectării regulamentului și a Planului de management al sitului ROSCI0119 Muntele Mare se va elabora un plan de patrulare.
3.3.2	Eliberarea de avize pentru proiectele, planurile, programele și activitățile care se realizează pe teritoriul sitului	Eliberarea avizelor se va face în baza legislației în vigoare.

4.2.3.4 Obiectiv specific 4. Asigurarea finanțării/bugetului necesar pentru implementarea Planului de management

Rezultate așteptate: buget necesar pentru implementarea obiectivelor stabilite în prezentul Plan de management;

Indicatori de succes: număr de cereri de finanțare aprobate, valoarea tarifelor încasate, număr de campanii de strângere de fonduri, valoarea donațiilor, număr de sponsori.

Măsurile specifice/măsurile de management pentru asigurarea finanțării/bugetului necesar implementării Planului de management

Tabelul nr. 107

Cod	Titlu	Descriere
3.4.1	Identificarea surselor de finanțare	În vederea implementării Planului de management se impune ca, custodele sitului să identifice cât mai curând posibile surse de finanțare a acestuia. Strângerea fondurilor necesare implementării Planului de management se va face prin elaborarea de cereri de finanțare pentru diferite fonduri și programe de finanțare, autofinanțare de tipul tarifelor pentru avizele acordate, donații și sponsorizări, realizate prin campanii de strângere de fonduri.
3.4.2	Elaborarea de cereri de finanțare pentru diferite fonduri și programe de finanțare	
3.4.3	Desfășurarea de activități de autofinanțare	
3.4.4	Realizarea de campanii de strângere de fonduri	
3.4.5	Perceperea de tarife pentru avizele acordate	

4.2.3.5 Obiectiv specific 5. Asigurarea logisticii necesare pentru administrarea eficientă a sitului

Rezultate așteptate: asigurare logistică necesară pentru desfășurarea activităților stabilite în Planul de management;

Indicatori de succes: număr și tip de echipamente și spații deținute, număr de echipamente în stare de funcționare.

Măsurile specifice/măsurile de management pentru asigurarea logisticii necesare administrării eficiente a sitului

Tabelul nr. 108

Cod	Titlu	Descriere
3.5.1	Asigurarea elementelor de logistică necesare, cum ar fi sediu, mașină, echipamente de teren și altele	Pentru îndeplinirea îndatoririlor contractuale, custodele deține următoarele capacități tehnice: sediu în
3.5.2	Întreținerea elementelor de logistică necesare, cum ar fi sediu, mașină, echipamente de teren și altele	chirie în Alba Iulia, Centru de instruire și monitorizare arii protejate în comuna Rimetea, Punct de informare turistică în comuna Sălciua, autoturism de teren, multifuncțională A3 color, stație GIS, 2 calculatoare portabile, instrumente de măsură a factorilor fizico-chimici ai apei și solului, stație meteorologică portabilă, 2 binocluri, 1 lunetă ornitologică, 2 GPS-uri portabile, aparat de fotografiat, cameră video, diverse unelte și echipamente de protecție. Considerăm că logistica deținută este suficientă pentru desfășurarea activităților curente și prevăzute pentru următorii 3 ani. Sunt însă necesare fonduri pentru asigurarea bunurilor mobile și imobile împotriva distrugerii sau furtului, plata taxelor și a impozitelor, întreținerea și achiziționarea consumabilelor necesare. După expirarea duratei de viață sau după amortizare, va fi nevoie de achiziționarea altor echipamente, după caz. În acest sens, se vor întreprinde demersuri pentru accesarea de fonduri

		nerambursabile sau derularea de activități de auto-finanțare.
--	--	---

4.2.3.6 Obiectiv specific 6. Monitorizarea implementării Planului de management

Rezultate așteptate: realizare obiective conform Planului de management;

Indicatori de succes: număr de obiective realizate raportat la numărul total de obiective, număr de activități implementate raportat la numărul total de activități.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru monitorizarea implementării Planului de management

Tabelul nr. 109

Cod	Titlu	Descriere
3.6.1	Urmărirea realizării indicatorilor de monitorizare calitativi și cantitativi	Se vor alege indicatori obiectivi din cei nominalizați la fiecare obiectiv specific din Planul de management. Conform capitolului 6 din plan se vor raporta activitățile efectuate în baza acestor indicatori sau ai altora identificați pe parcurs sau solicitați de diverse instituții și/ sau organizații
3.6.2	Ajustarea/modificarea indicatorilor în funcție de modificarea implementării Planului de management	

4.2.3.7 Obiectiv specific 7. Realizarea raportărilor necesare către autorități

Rezultate așteptate: realizare obiective conform Planului de management;

Indicatori de succes: număr raportări, date calitative.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru realizarea raportărilor necesare către autorități

Tabelul nr. 110

Cod	Titlu	Descriere
-----	-------	-----------

3.7.1	Elaborarea rapoartelor de activitate și financiare	Conform capitolului 6 din plan, se vor raporta activitățile efectuate în baza indicatorilor stabiliți și în baza solicitărilor primite. De preferință orice solicitare se recomandă să fie realizată în maxim 30 de zile, iar în cazul depășirii acestui termen se va informa beneficiarul solicitării cu privire la prelungirea termenului.
3.7.2	Trimiterea și completarea rapoartelor de activitate și rapoartelor financiare la solicitarea autorităților competente	

4.2.3.8 Obiectiv specific 8. Dezvoltarea capacității personalului implicat în administrarea sitului

Rezultate așteptate: creșterea numărului de personal instruit și dobândirea de noi competențe pentru activitățile necesare administrării eficiente a sitului;

Indicatori de succes: număr cursuri, număr de persoane implicate în managementul sitului participante în cadrul cursurilor, număr atestate de competență profesională/certificate de absolvire obținute.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru dezvoltarea capacității personalului implicat în managementul sitului

Tabelul nr. 111

Cod	Titlu	Descriere
3.8.1	Evaluarea nevoilor de formare a personalului implicat în managementul sitului	Se vor promova activitățile de instruire a personalului propriu în vederea asigurării unui personal calificat corespunzător pentru efectuarea activităților prevăzute în Planul de management.
3.8.2	Desfășurarea cursurilor de instruire necesare	

4.2.4 T4 - Comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului

4.2.4.1 Obiectiv specific 1. Implementarea activităților privind conștientizarea publicului

Rezultate așteptate: grad ridicat de informare a publicului larg, investitorilor, altor factori interesați, creștere a numărului de turiști;

Indicatori de succes: număr de materiale de promovare a sitului, număr de accesări ale site-ului web, număr de trasee educative/informare, număr de turiști înregistrați/an, număr de centre de vizitare.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru implementarea activităților privind conștientizarea publicului

Tabelul nr. 112

Cod	Titlu	Descriere
4.1.1	Realizarea de materiale informative referitoare la sit de tipul broșuri, pliante, postere, cărți și altele	Realizarea de materiale informative pentru diversele grupuri țintă poate veni în sprijinul înțelegerii, conștientizării și creșterii gradului de respectare a prevederilor regulamentului sitului. Realizarea unei game variate de materiale poate veni în sprijinul creșterii gradului de înțelegere, dacă se stabilește corect grupul țintă căreia i se adresează un anumit tip de material informativ. Amenajarea unor standuri care să fie alimentate în permanență cu materialele de informare și conștientizare realizate se pot realiza, atât la sediul primăriilor, cât și la pensiunile din zonă. Acest lucru presupune instruirea personalului acestor locații în vederea
4.1.2	Realizarea/actualizarea site-ului web al custodelui sitului	
4.1.3	Realizarea unor trasee de interpretare a valorilor naturale ale sitului	
4.1.4	Realizarea de panouri educative	
4.1.5	Realizarea unui Centru de Informare / Vizitare	

		<p>oferirii de informații de bază despre sit și regulamentul de vizitare al acestuia.</p> <p>Centrul de vizitare va fi amplasat în stațiunea Băișoara de unde pornesc și o serie de trasee turistice spre platoul Muntelui Mare. Având în vedere că în zonă se găsesc numeroase pensiuni, centrul nu va dispune de locuri de cazare. Suprafața centrului va fi de aproximativ 60 mp cu două încăperi, una dintre ele deserving ca spațiu de vizitare / informare. Programul de vizitare va fi predefinit cu funcționare doar pe perioada sezonului de vară. Centrul va fi administrat de personal cu specializare de Ranger și ghid montan.</p>
--	--	---

4.2.5 T5 - Utilizarea durabilă a resurselor naturale

4.2.5.1 Obiectiv specific 1. Utilizarea durabilă a terenurilor agricole

Rezultate așteptate: administrare optimă a pajiștilor din cadrul și vecinătatea sitului;

Indicatori de succes: Număr de hectare de terenuri agricole în care activitatea desfășurată este în acord cu obiectivele Planului de management / Număr de hectare de terenuri agricole în care activitatea desfășurată nu este în acord cu obiectivele Planului de management.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru utilizarea durabilă a terenurilor agricole

Tabelul nr. 113

Cod	Titlu	Descriere
5.1.1	Includerea măsurilor și regulilor de gestionare durabilă a pajiștilor în contractele de închiriere a suprafețelor de pajiște	Toți deținătorii de pajiști vor include în contractele de închiriere măsuri și reguli de gestionare durabilă a acestora. Pentru ca acestea să fie respectate și puse în parctică se va promova și sprijini obținerea

5.1.2	Accesarea de fonduri europene pentru administrarea durabilă a pajiștilor, cum ar fi finanțări prin Planul Național de Dezvoltare Rurală	de finanțări naționale sau din fonduri europene. De asemenea, pentru conștientizare și informare, va fi promovat în rândul agricultorilor Ghidul privind cele mai bune practici agricole și Codul pentru bune condiții agricole și de mediu.
5.1.3	Promovarea Ghidului privind cele mai bune practici agricole și a Codului pentru bune condiții agricole și de mediu în rândul agricultorilor de pe teritoriul sitului	

4.2.5.2 Obiectiv specific 2. Susținerea și promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului

Rezultate așteptate: comercializare produse cu sigla sitului de către comunitățile locale din apropierea sitului;

Indicatori de succes: număr de permisiuni de utilizare a siglei acordate, număr de verificări a produselor etichetate.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru susținerea și promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului

Tabelul nr. 114

Cod	Titlu	Descriere
5.2.1	Realizarea unui regulament de utilizare a siglei sitului	Pentru realizarea unei identități, pentru creșterea vizibilității sitului, pentru o mai eficientă promovare a sitului, se vor identifica elementele definitorii ale acestuia în vederea realizării unei

5.2.2	Acordarea dreptului de utilizare a siglei sitului prin încheierea de contracte	sigle / logo a sitului. Sprijinirea comunității locale în vederea dezvoltării de noi servicii / produse în legătură cu situl, care să contribuie la creșterea gradului de bunăstare al locuitorilor, fără a afecta situl. Astfel de servicii / produse pe care membrii
5.2.3	Verificarea respectării regulamentului de utilizare a siglei sitului	comunității le pot dezvolta sunt: asigurarea spațiilor de cazare și alimentare pentru turiști, asigurarea ghidajului sau transportului în zonă, inclusiv a celui tradițional cu căruțe sau sănii trase de cai, închirierea de biciclete sau alte echipamente, oferirea posibilității turiștilor de a participa și experimeta diverse obiceiuri sau tehnici tradiționale, realizarea de ateliere de producție de produse tradiționale în care vizitatorii să poată experimata realizarea acestora și să poată achiziționa produsele.

4.2.6 T6 - Turismul durabil prin intermediul valorilor naturale și culturale

4.2.6.1 Obiectiv specific 1. Implementarea managementului vizitatorilor

Rezultate așteptate: creșterea numărului de turiști în cadrul sitului, includerea valorilor naturale, culturale și istorice din sit în circuitul turistic, creșterea gradului de conștientizare/informare a publicului larg, infrastructură de vizitare realizată în cadrul sitului;

Indicatori de succes: număr de publicații elaborate, număr de zone de popas amenajate, număr de trasee turistice marcate, număr de trasee de legătură cu zonele turistice învecinate, număr de campanii / activități de promovare a turismului.

Măsuri specifice/măsuri de management pentru implementarea managementului vizitatorilor

Tabelul nr. 115

Cod	Titlu	Descriere
6.1.1	Realizarea de publicații de promovare a valorilor naturale și culturale, de tipul broșuri, pliante, postere, cărți	Pentru a o face cunoscută, a o promova și a spori gradul de interes pentru sit vor fi realizate materiale informative pentru vizitatori, de tipul pliante, afișe, compact discuri și altele. Acestea vor veni în sprijinul înțelegerii, conștientizării și creșterii gradului de respectare a prevederilor regulamentului sitului. Susținerea realizării unor proiecte de îmbunătățire a infrastructurii turistice majore care sunt esențiale pentru a se putea dezvolta pe plan local servicii turistice în vederea dezvoltării comunitare bazate pe utilizarea durabilă a resurselor naturale și culturale locale. Însă aceste proiecte trebuie să țină cont că obiectivul Planului de management este conservarea speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl ROSCI0119 Muntele Mare. Dezvoltarea activităților turistice în sit nu se poate realiza fără încurajarea acțiunilor de reabilitare a infrastructurilor de acces și a traseelor. Se vor promova proiecte de refacere a traseelor turistice, a potecilor de vizitare și de construire a unor puncte de informare. De asemenea, se vor realiza zone de refugiu și/sau adăpost pentru turiști, locuri de popas. Traseele turistice reprezintă principalul instrument utilizat de vizitatorii din sit, atât pentru practicarea drumețiilor, cât și pentru practicarea altor tipuri de turism în sit, schi de tură, ciclism montan și altele.
6.1.2	Promovarea realizării de eco-pensiuni	
6.1.3	Realizarea infrastructurii de vizitare, de tipul trasee, zone de popas și picnic, centru de vizitare și altele	

5. PLANUL DE ACTIVITĂȚI

Planificarea în timp a activităților

Tabelul nr. 116

Număr curent	Activitate	Anul 1				Anul 2				Anul 3				Anul 4				Anul 5				Prioritate	Responsabil	Partener																								
		T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4																											
1	Obiectiv general: Conservarea și managementul biodiversității speciilor și habitatelor de interes conservativ																																															
1.1	Obiectiv specific 1: Asigurarea conservării speciei <i>Bombina variegata</i> - Buhai de baltă cu burta galbenă, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acesteia																																															
1.1.1	Protecția zonelor umede, respectiv bălți, pâraie, șanțuri cu apă și altele, folosite de această specie pentru reproducere		x	x																																										Mare	Custode	Deținători de terenuri
1.1.2	Limitarea pășunatului în zonele ocupate de habitate umede	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Autorități publice locale și județene	Custode			

	și ecologic, a corpurilor de apă																																			
1.2.3	Limitarea rețelei de drumuri și poteci la nivelul existent în prezent	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Administratori drumuri	Custode, Salvamont, deținători de terenuri						
1.2.4	Interzicerea amplasării stânelor în apropierea cursurilor pâraielor	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Deținători de terenuri	Custode							
1.3	Obiectiv specific 3: Asigurarea conservării habitatului 4060 Tufărișuri alpine și boreale, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia																																			
1.3.1	Menținerea suprafețelor habitatului	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Custode, deținători de terenuri	Administrația locală / Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură							
1.3.2	Interzicerea tăierilor și	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Custode, deținători de	Administrația locală, Agenția							

1.4.4	Reglementarea strictă a activităților de pășunat prin monitorizare și prin impunerea unor condiții referitoare la suprafețele destinate pășunatului anual, numărul maxim de animale și tipurile de animale agreate	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Custode	Agencia pentru Protecția Mediului, Garda de Mediu	
1.5	Obiectiv specific 5: Asigurarea conservării habitatului 7110* Turbării active, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia																									
1.5.1	Interzicerea lucrărilor de drenare în sit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Custode	Agencia pentru Protecția Mediului, Garda de Mediu

1.5.2	Marcarea căilor de acces care străbat habitatul și interzicerea deplasării în afara acestora	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Custode	
1.5.3	Interzicerea construcțiilor de orice tip pe suprafața habitatului	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Deținători de terenuri	Custode
1.5.4	Interzicerea pășunatului pe suprafețe acoperite de acest habitat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Custode	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, Garda de Mediu
1.5.5	Delimitarea unor zone pentru refacerea habitatului	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Mare	Custode	Agenția pentru Protecția Mediului, Garda de Mediu
2	Obiectiv general: Inventarierea/evaluarea detaliată și monitoringul biodiversității																									
2.1	Obiectiv specific 1: Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile și habitatele de interes																									

	conservativ																				
2.1.1	Realizarea/ actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile de plante de interes conservativ			x	x														Mare	Custode	Specialiști universități, Organizații non- guvernamentale
2.1.2	Realizarea/ actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile de animale de interes conservativ			x	x														Mare	Custode	Specialiști universități, Organizații non- guvernamentale
2.1.3	Realizarea/ actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru			x	x														Mare	Custode	Specialiști universități, Organizații non- guvernamentale

2.3.2	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Bombina variegata</i>		x	x				x	x					x	x					x	x						Mare	Custode	Specialiști universități, Organizații non-guvernamentale
2.3.3	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Drosera rotundifolia</i>		x	x			x	x						x	x					x	x						Mare	Custode	Specialiști universități, Organizații non-guvernamentale
2.3.4	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia		x	x			x	x						x	x					x	x						Mare	Custode	Specialiști universități, Organizații non-guvernamentale

2.4.5	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră	x	x																			Mare	Custode	Specialiști universități, Organizații non-guvernamentale		
2.5	Obiectiv specific 5: Realizarea monitorizării anumitor factori cu impact insuficient cunoscut asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ																									
2.5.1	Monitorizarea schimbării folosinței terenurilor	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		Mare	Custode, deținători de terenuri	Administrația locală/ județeană, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
3	Obiectiv general: Administrarea și managementul efectiv al sitului și asigurarea durabilității managementului																									
3.1	Obiectiv specific 1: Existența unei echipe de administrare funcționale și specializate																									
3.1.1	Menținerea și specializarea echipei de	x																						Mare	Custode	Administrația locală/ județeană, Agenția de Plăți

	și a Codului pentru bune condiții agricole și de mediu în rândul agricultorilor de pe teritoriul sitului																							Plăți și Intervenție pentru Agricultură		
5.2	Obiectiv specific 2: Susținerea și promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului																									
5.2.1	Realizarea unui regulament de utilizare a siglei sitului					x	x	x	x															Medie	Custode	Organizații non-guvernamentale, instituții, autorități publice
5.2.2	Acordarea dreptului de utilizare a siglei sitului prin încheierea de contracte					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Medie	Custode		
5.2.3	Verificarea respectării regulamentului de					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Medie	Custode		

centru de vizitare și altele																											
---------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Estimarea resurselor umane și a resurselor materiale

Tabelul nr. 117

Număr curent	Activitate	Resurse umane	Resurse materiale altele decât cele necesare dotării permanente a custodelui			Resurse financiare estimate		Alocare subprogram	
		Total - zile/om	Denumire	UM	Cantitate	Total - lei	Sursa fonduri		
1	Obiectiv general: Conservarea și managementul biodiversității speciilor și habitatelor de interes conservativ								
1.1	Obiectiv specific 1: Asigurarea conservării speciei <i>Bombina variegata</i> - Buhai de baltă cu burta galbenă, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acesteia								
1.1.1	Protecția zonelor umede, respectiv bălți, pâraie, șanțuri cu apă și altele, folosite de această specie pentru reproducere	20	Autoturism	buc.	1	2.500			
1.1.2	Limitarea pășunatului în	20	Autoturism	buc.	1	2.500			

	zonele ocupate de habitate umede favorabile speciei								
1.1.3	Interzicerea capturării și deținerii speciei, cu excepția activităților cu scop științific	20	Autoturism	buc.	1	2.500			
1.1.4	Interzicerea accesului motorizat în afara drumurilor publice	20	Autoturism	buc.	1	2.500			
Total obiectiv specific 1.1			-			10.000	-		
1.2	Obiectiv specific 2: Asigurarea conservării habitatului 3220 Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia								
1.2.1	Interzicerea lucrărilor hidrotehnice de regularizare a pâraielor	-	-	-	-	-			
1.2.2	Asigurarea stării	40	Autoturism	buc.	1	5.000			

	bune, din punct de vedere chimic și ecologic, a corpurilor de apă								
1.2.3	Limitarea rețelei de drumuri și poteci la nivelul existent în prezent	-	-	-	-	-			
1.2.4	Interzicerea amplasării stânelor în apropierea cursurilor pâraielor	-	-	-	-	-			
Total obiectiv specific 1.2			-			5.000	-		
1.3	Obiectiv specific 3: Asigurarea conservării habitatului 4060 Tufărișuri alpine și boreale, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia								
1.3.1	Menținerea suprafețelor habitatului	-	-	-	-	-			
1.3.2	Interzicerea tăierilor și incendierii tufărișurilor	-	-	-	-	-			

	edificate de pe suprafața habitatului								
1.3.3	Delimitarea unor zone pentru refacerea habitatului	16	Autoturism, materiale	buc.	1	3.900			
Total obiectiv specific 1.3			-			3.900	-		
1.4	Obiectiv specific 4: Asigurarea conservării habitatului 6230* Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia								
1.4.1	Delimitarea unor zone pentru refacerea habitatului	16	Autoturism, materiale	buc.	1	3.900			
1.4.2	Curățarea pajiștilor de specii invazive	16	Autoturism, materiale	buc.	1	3.900			
1.4.3	Interzicerea construcțiilor pe suprafețele delimitate	-	-	-	-	-			
1.4.4	Reglementarea strictă a activităților	-	-	-	-	-			

	de pășunat prin monitorizare și prin impunerea unor condiții referitoare la suprafețele destinate pășunatului anual, numărul maxim de animale și tipurile de animale agreate								
Total obiectiv specific 1.4			-			7.800	-		
1.5	Obiectiv specific 5: Asigurarea conservării habitatului 7110* Turbării active, în sensul atingerii stării de conservare favorabilă a acestuia								
1.5.1	Interzicerea lucrărilor de drenare în sit	-	-	-	-	-			
1.5.2	Marcarea căilor de acces care străbat habitatul și interzicerea deplasării în afara acestora	20	Autoturism	buc.	1	2.500			

1.5.3	Interzicerea construcțiilor de orice tip pe suprafața habitatului	-	-	-	-	-			
1.5.4	Interzicerea pășunatului pe suprafețe acoperite de acest habitat	16	Autoturism, materiale	buc.	1	3.900			
1.5.5	Delimitarea unor zone pentru refacerea habitatului	20	Autoturism, echipamente, materiale	buc.	1	5.000			
Total obiectiv specific 1.5			-			11.400		-	
Total obiectiv general 1			-			38.100		-	
2	Obiectiv general: Inventarierea/evaluarea detaliată și monitoringul biodiversității								
2.1	Obiectiv specific 1: Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile și habitatele de interes conservativ								
2.1.1	Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată	40	Autoturism	buc.	1	5.000			

	pentru speciile de plante de interes conservativ								
2.1.2	Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru speciile de animale de interes conservativ	40	Autoturism	buc.	1	5.000			
2.1.3	Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru habitatele de interes conservativ	40	Autoturism	buc.	1	5.000			
Total obiectiv specific 2.1			-			15.000		-	
2.2	Obiectiv specific 2: Realizarea/actualizarea inventarelor sau evaluarea detaliată pentru elementele abiotice de interes pentru conservarea biodiversității în situl Natura 2000								
2.2.1	Realizarea evaluării detaliate a geologiei sitului	4	Autoturism	buc.	1	350			
2.2.2	Realizarea evaluării detaliate a hidrologiei/hidrografiei sitului	4	Autoturism	buc.	1	350			

Total obiectiv specific 2.2			-			700	-		
2.3	Obiectiv specific 3: Realizarea monitorizării stării de conservare a speciilor de interes conservativ								
2.3.1	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Rana temporaria</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.3.2	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Bombina variegata</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.3.3	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Drosera rotundifolia</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.3.4	Realizarea monitorizării, conform protocolului de	12	Autoturism	buc.	1	1.050			

	monitorizare, pentru specia <i>Drosera intermedia</i>								
2.3.5	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Carex magellanica</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.3.6	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Rhynchospora alba</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.3.7	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Scheuchzeria palustris</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.3.8	Realizarea	12	Autoturism	buc.	1	1.050			

	monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Pedicularis limnogen</i>								
2.3.9	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Swertia punctata</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.3.10	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru specia <i>Carex pauciflora</i>	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
Total obiectiv specific 2.3			-			10.500		-	
2.4	Obiectiv specific 4: Realizarea monitorizării stării de conservare a habitatelor de interes conservativ								
2.4.1	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 3220	12	Autoturism	buc.	1	1.050			

	Vegetație erbacee de pe malurile râurilor montane								
2.4.2	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 4060 Tufărișuri alpine și boreale	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.4.3	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 6230* Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
2.4.4	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru	12	Autoturism	buc.	1	1.050			

	habitatul 7110* Turbării active								
2.4.5	Realizarea monitorizării, conform protocolului de monitorizare, pentru habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră	12	Autoturism	buc.	1	1.050			
Total obiectiv specific 2.4			-			5.250	-		
2.5	Obiectiv specific 5: Realizarea monitorizării anumitor factori cu impact insuficient cunoscut asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ								
2.5.1	Monitorizarea schimbării folosinței terenurilor	4	Autoturism	buc.	1	350			
Total obiectiv specific 2.5			-			350	-		
Total obiectiv general 2			-			26.800	-		
3	Obiectiv general: Administrarea și managementul efectiv al sitului și asigurarea durabilității managementului								
3.1	Obiectiv specific 1: Existența unei echipe de administrare funcționale și specializate								
3.1.1	Menținerea și specializarea echipei de	600	-	-	-	240.000			

	administrare a sitului								
3.1.2	Organizarea de întâlniri pentru funcționarea echipei de administrare	15	-	-	-	-			
3.1.3	Implicarea unor instituții/organizații partenere pentru realizarea unui management participativ	-	-	-	-	-			
Total obiectiv specific 3.1			-			240.000	-		
3.2	Obiectiv specific 2: Materializarea limitelor pe teren și menținerea acestora								
3.2.1	Realizarea și instalarea bornelor, panourilor și indicatoarelor, pentru evidențierea limitelor sitului	40	-	-	-	8.000			
3.2.2	Întreținerea mijloacelor de semnalizare a limitelor sitului	20	Autoturism	buc.	1	1.200			
Total obiectiv specific 3.2			-			9.200	-		

3.3	Obiectiv specific 3: Monitorizarea respectării regulamentului și a prevederilor Planului de management							
3.3.1	Realizarea unui plan de patrulare	5	-	-	-	-		
3.3.2	Eliberarea de avize pentru proiectele, planurile, programele și activitățile care se realizează pe teritoriul sitului	20	Autoturism	buc.	1	1.200		
Total obiectiv specific 3.3			-			1.200	-	
3.4	Obiectiv specific 4: Asigurarea finanțării/bugetului necesar pentru implementarea Planului de management							
3.4.1	Identificarea surselor de finanțare	10	-	-	-	-		
3.4.2	Elaborarea de cereri de finanțare pentru diferite fonduri și programe de finanțare	40	-	-	-	-		
3.4.3	Desfășurarea de activități de autofinanțare	20	-	-	-	-		
3.4.4	Realizarea de campanii de strângere de fonduri	10	-	-	-	-		

3.4.5	Perceperea de tarife pentru avizele acordate	-	-	-	-	-			
Total obiectiv specific 3.4			-			-	-		
3.5	Obiectiv specific 5: Asigurarea logisticii necesare pentru administrarea eficientă a sitului								
3.5.1	Asigurarea elementelor de logistică necesare, cum ar fi sediu, mașină, echipamente de teren și altele	-	-	-	-	-			
3.5.2	Întreținerea elementelor de logistică necesare, cum ar fi sediu, mașină, echipamente de teren și altele	-	-	-	-	30.000			
Total obiectiv specific 3.5			-			30.000	-		
3.6	Obiectiv specific 6: Monitorizarea implementării Planului de management								
3.6.1	Urmărirea realizării indicatorilor de monitorizare calitativi și cantitativi	15	-	-	-	-			
3.6.2	Ajustarea/modificarea	5	-	-	-	-			

	indicatorilor în funcție de modificarea implementării Planului de management								
Total obiectiv specific 3.6			-	-	-	-	-	-	
3.7	Obiectiv specific 7: Realizarea raportărilor necesare către autorități								
3.7.1	Elaborarea rapoartelor de activitate și financiare	50	-	-	-	-	-	-	
3.7.2	Trimiterea și completarea rapoartelor de activitate și rapoartelor financiare la solicitarea autorităților competente	10	-	-	-	-	-	-	
Total obiectiv specific 3.7			-	-	-	-	-	-	
3.8	Obiectiv specific 8: Dezvoltarea capacității personalului implicat în administrarea sitului								
3.8.1	Evaluarea nevoilor de formare a personalului implicat în managementul sitului	10	-	-	-	-	-	-	

3.8.2	Desfășurarea cursurilor de instruire necesare	40	-	-	-	21.000			
Total obiectiv specific 3.8			-			21.000	-		
Total obiectiv general 3			-			301.400	-		
4	Obiectiv general: Comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului								
4.1	Obiectiv specific 1: Implementarea activităților privind conștientizarea publicului								
4.1.1	Realizarea de materiale informative referitoare la sit, de tipul broșuri, pliante, postere, cărți și altele	50	-	-	-	10.000			
4.1.2	Realizarea/actualizarea site-ului web al custodelui sitului	50	-	-	-	5.000			
4.1.3	Realizarea unor trasee de interpretare a valorilor naturale ale sitului	50	-	-	-	8.000			
4.1.4	Realizarea de panouri educative	20	-	-	-	12.000			
4.1.5	Realizarea unui Centru	-	-	-	-	80.000			

	de Informare/Vizitare								
Total obiectiv specific 4.1			-			115.000	-		
Total obiectiv general 4			-			115.000	-		
5	Obiectiv general: Utilizarea durabilă a resurselor naturale								
5.1	Obiectiv specific 1: Utilizarea durabilă a terenurilor agricole								
5.1.1	Includerea măsurilor și regulilor de gestionare durabilă a pajiștilor în contractele de închiriere a suprafețelor de pajiște	30	-	-	-	-			
5.1.2	Accesarea de fonduri europene pentru administrarea durabilă a pajiștilor, cum ar fi finanțări prin Planul Național de Dezvoltare Rurală	20	-	-	-	-			
5.1.3	Promovarea Ghidului privind cele mai bune practici agricole și a Codului pentru bune	10	-	-	-	-			

	condiții agricole și de mediu în rândul agricultorilor de pe teritoriul sitului								
Total obiectiv specific 5.1			-			-		-	
5.2	Obiectiv specific 2: Susținerea și promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului								
5.2.1	Realizarea unui regulament de utilizare a siglei sitului	2	-	-	-	-			
5.2.2	Acordarea dreptului de utilizare a siglei sitului prin încheierea de contracte	-	-	-	-	-			
5.2.3	Verificarea respectării regulamentului de utilizare a siglei sitului	10	-	-	-	-			
Total obiectiv specific 5.2			-			-		-	
Total obiectiv general 5			-			-		-	
6	Obiectiv general: Turismul durabil prin intermediul valorilor naturale și culturale								
6.1	Obiectiv specific 1: Implementarea managementului vizitatorilor								

6.1.1	Realizarea de publicații de promovare a valorilor naturale și culturale, de tipul broșuri, pliante, postere, cărți	60	-	-	-	4.000			
6.1.2	Promovarea realizării de eco-pensiuni	10	-	-	-	-			
6.1.3	Realizarea infrastructurii de vizitare, de tipul trasee, zone de popas și picnic, centru de vizitare și altele	-	-	-	-	-			
Total obiectiv specific 6.1			-			4.000	-		
Total obiectiv general 6			-			4.000	-		
TOTAL			-	-	-	490.300	-	-	

6. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR

Monitorizarea activităților planificate va fi realizată prin următoarele:

- 6.1 Raportări periodice;
- 6.2 Urmărirea activităților planificate;
- 6.3 Indicarea activităților realizate.

6.1 Raportări periodice

Modelul tabelului pentru raportările periodice este redat în Anexa nr. 13 la Planul de management.

6.2 Urmărirea activităților planificate

În această secțiune de urmărire a activităților planificate se vor completa datele referitoare la resursele consumate, procentul de îndeplinire precum și rezultatele obținute în urma acestor activități. Toate aceste informații se vor completa într-un tabel centralizator după modelul din Tabelul nr. 118.

Centralizare resurse consumate, procent îndeplinire și rezultate

Tabelul nr. 118

Număr curent	Activitate	Resurse umane	Resurse materiale	Resurse financiare estimate		Procent îndeplinire	Rezultate	Observații
		Cheltuieli	Cheltuieli	Total - lei	Sursa fonduri			
1	Obiectiv general							
1.1	Obiectiv specific 1							
1.1.1	Activitatea 1.1.1							
1.1.2	Activitatea 1.1.2							
...	...							
1.1.n	Activitatea 1.1.n							
Total obiectiv specific 1.1			-			-		
1.2	Obiectiv specific 2							
1.2.1	Activitatea 1.2.1							
1.2.2	Activitatea 1.2.2							
...	...							
1.2.n	Activitatea 1.2.n							
Total obiectiv specific 1.2			-			-		
...								

Total obiectiv specific 1.5								
Total obiectiv general 1			-					-
2	Obiectiv general							
2.1	Obiectiv specific 1							
2.1.1	Activitatea 2.1.1							
...	...							
...	...							
Total obiectiv general 2								
...								
Total obiectiv general 6								
TOTAL			-					-

6.3 Indicarea activității realizate

Acest tabel va fi completat la momentul revizuirii Planului de management.

Se vor indica prin marcarea cu un simbol, de exemplu „x”, trimestrele activităților începute, în derulare sau încheiate relativ la momentul în care se face acest lucru. Această indicare va da o informație despre trimestrele în care s-a realizat respectiva activitate, din totalul celor pe care se întinde activitatea, de exemplu primele trei trimestre din cele patru pe care se întinde activitatea.

Toate aceste informații se vor completa într-un tabel centralizator după modelul din Tabelul nr. 119.

Indicare/marcare activități planificate

Tabelul nr. 119

Activitate	Anul 1				Anul 2				Anul 3							Anul N			
	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
Activitatea 1.1.1	x	x	x																	
Activitatea 1.1.2			x	x																
Activitatea 1.1.3																				
...																				
Activitatea 1.1.n																				
...																				
Activitatea 6.1.n																				

7. BIBLIOGRAFIE

1. BALINTONI, I., BALICA, C., DUCEA, M., CHEN, F., HANN, H. P., ȘABLIOVSCHI, V., 2009, Late Cambrian – Early Ordovician Gondwanan terranes in the Romanian Carpathians: a zircon U/Pb provenance study, Gondwana Research;
2. BELDIE, Al., 1977, 1979, Flora României - Determinator ilustrat al plantelor vasculare, volumul I, II, Editura Academiei, București;
3. BOȘCAIU N., 1971, Flora și vegetația Munților Țarcu, Godeanu și Cernei, Editura Academiei, București;
4. BOTNARIUC, N., TATOLE, V., 2005, Cartea roșie a vertebratelor din România, București;
5. BUIA, Al. și colaboratorii, 1962, Studiul geobotanic al pajiștilor. Pajiștile din Masivul Parîng și îmbunătățirea lor, Editura Agro-Silvică, București;
6. CENUȘĂ, R., 1998, Cercetări asupra dinamicii structurale a ecosistemelor de pădure de la limita altitudinală de vegetație pentru menținerea echilibrelor ecologice, Manuscris al Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice;
7. CENUȘĂ, R., TEODOSIU M., POPA C., 2002, Cercetări privind influența pădurii montane în modelarea principalilor parametri meteo-climatici - temperaturi, umiditate atmosferică, precipitații, Analele Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice 45 -1;
8. CHIRIȚĂ, C., PĂUNESCU, C., TEACI, D., 1967, Solurile României, Editura Agro-Silvică, București;
9. COGĂLNICEANU, D., 1997, Practicum de ecologie a amfibienilor, Editura Universității din București;
10. COGĂLNICEANU, D., AIOANEI, F., MATEI, B., 2000, Amfibienii din România - determinant, Editura ARS DOCENDI, București;
11. COLDEA, Gh., 1972, Flora și vegetația Munților Plopiș. Rezumatul tezei de doctorat. Cluj-Napoca;
12. COLDEA, Gh., 1978, Vegetația fontinală și palustră din Munții Plopiș, Studii și Cercetări de Biologie, Seria Biologie Vegetală, București, 30 - 2;

13. COLDEA, Gh., 1990, Munții Rodnei, Studiu geobotanic, Editura Academiei Române, București;
14. COLDEA Gh., 1991 – Prodrome des associations vegetales des Carpates du Sud-Est, Carpates Roumaines, Documents Phytosociologiques, Camerino, 13;
15. COLDEA Gh., 1995-1996, Contribuții la studiul vegetației României, volumul I, Contribuții Botanice, Cluj-Napoca, 1-8;
16. COLDEA, Gh., PLĂMADĂ, E., WAGNER, I., 1997, Contribuții la studiul vegetației României, volumul II, Marisia, XXV, Studia Scientiarum Naturae, Târgu-Mureș;
17. DALLMEYER, R.D., PANĂ, D., NEUBAUER, F., and ERDMER, P., 1999, Tectonothermal evolution of the Apuseni Mountains, Romania: Resolution of Variscan versus Alpine Events with $^{40}\text{Ar}/^{39}\text{Ar}$ ages, Journal of Geology;
18. DALY, R.A., 1933, Igneous Rocks and the Depths of the Earth: New York, McGraw Hill;
19. DANCIU, M., GUREAN, D., INDREICA, A., 2007, Plante vasculare periclitare, vulnerabile și rare din pădurile României, Editura Silvică, București;
20. DIMITRESCU, R.A., 1958, Studiul geologic și petrografic al regiunii dintre Gârda și Lupșa, XXXI;
21. DONIȚĂ, N., POPESCU, A., PAUCĂ-COMĂNESCU, M., MIHĂILESCU, S., BIRIȘ, I., 2005, Habitatele din România, Editura Tehnica Silvică, București;
22. DONIȚĂ, N., POPESCU, A., PAUCĂ-COMĂNESCU, M., MIHĂILESCU, S., BIRIȘ, I., 2006, Habitatele din România – Modificări la Directiva Habitate, Editura Tehnică Silvică, București;
23. FUHN, I., 1960, Amphibia, Fauna R.P.R., București, 14 - 1;
24. FUHN, I., VANCEA, S., 1961, Reptilia, Fauna Republicii Populare Române, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 14 – 2;
25. GAFTA, D., MOUNTFORD, O., 2008, Manual de interpretare a habitatelor Natura 2000 din România, Editura Risoprint, Cluj-Napoca;

26. GEOGRAFIA ROMÂNIEI, III, 1987, Carpații Românești și Depresiunea Transilvaniei, Editura Academiei, București;
27. GHIRA, I., VENCZEL, M., COVACIU-MARCOV, S., MARA, G., GHILE, P., HARTEL, T., TOROK, Z., FARKAS, L., RACZ, T., FARKAS, Z., BRAD, T., 2002, Mapping of Transylvanian Herpetofauna. *Nymphaea - Folia Naturae Bihariae*, Oradea, XXIX;
28. IVANOVICI, V. și colaboratorii, 1976, Geologia Munților Apuseni, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București;
29. KOVÁCS, A., 1979, Flora și vegetația Munților Bodoc, județul Covasna, Studiu taxonomic, geobotanic și economic, Rezumatul tezei de doctorat, Cluj-Napoca;
30. KRAJINA V., 1933, Die pflanzengesellschaften des Mlynica-Tales in den vysoké Tatry / hohe Tatra, 50 B;
31. MÂRZA, I., 1969, Evoluția unităților cristaline din sud-estul Muntelui Mare, Editura Academiei, București;
32. OLARU, C., 1980, Aspecte floristice din cursul superior al văii Arieșului, *Acta Musei Porolissensis*, Muzeul de istorie și artă Zalău, IV;
33. PAWŁOWSKI B., WALAS J., 1949, Les associations des plantes vasculaires des Monts de Czywczyń, *Bulletin International de l'académie polonaise des sciences et des lettres, Série B: sciences naturelles* 1;
34. POP, E., 1960, Mlaștinile de turbă din Republica Populară Română, Editura Academiei Republicii Populare Române, București;
35. POP, I., CRISTEA, V., & HODIȘAN I., 1999-2000, Vegetația județului Cluj - Studiu fitocenologic, ecologic, bioeconomic și eco-protectiv, *Contribuții Botanice*, XXXV – 2;
36. PUȘCARU, D., PUȘCARU-SOROCEANU, E., PAUCĂ, A., ȘERBĂNESCU, I., BELDIE, AI., ȘTEFUREAC, T., CERNESCU, N., SAGHIN, F., CREȚU, V., LUPAN, L., TASCENCO, V., 1956, Pășunile alpine din Munții Bucegi, Editura Academiei, București.
37. RADU, S., 1995, Definitivarea „Listei roșii” a speciilor de plante și animale rare, endemice și periclitare din ecosistemele forestiere, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, București;

38. RAGUIN, E., 1957, Géologie du granite, Masson et Cie., Paris;
39. RAȚIU, O., 1965, Contribuții la cunoașterea vegetației din bazinul Stâna de Vale, Contribuții Botanice, Cluj-Napoca;
40. RESMERIȚĂ, I., 1975, La classe Nardo-Callunetea Prsg. 1949 dans les Carpathes roumaines, Documents Phytosociologiques, Lille, 1;
41. RESMERIȚĂ, I., 1976, Alianța Cetrario-Loiseleurion Br.-Bl. et Siss. 1939 în Munții Maramureșului, Contribuții Botanice, Cluj-Napoca;
42. SANDU I., PESCARU V., POIANA I., GEICU A. CÂNDEA I., ȚÂȘTEA D., 2008, Clima României, Editura Academiei Române, București;
43. SIMON, T., 1966, Beiträge zur Kenntnis der Vegetation des Bihar/Bihor Gebirge, Annales Université des Sciences Budapest de Rolando Eötvös nominatae, Budapest, 8;
44. SOÓ, R., 1927, Geobotanische Monographie von Kolozsvár, Debrecen;
45. STAN, R., PUȘTE, A., 2001, A Possible Evolutionary Model of the Apuseni Mountains and of the Biharia Nappe System, STUDIA UNIVERSITATIS BABEȘ-BOLYAI, GEOLOGIA, XLVI, 1;
46. STANCIU, E., FLORESCU, F., 2009: Ariile protejate din România - Noțiuni introductive, Editura Green Steps, Brașov;
47. SZAFER, W., PAWŁOWSKI B., KULCZYŃSKI, S., 1923, Die Pflanzenassoziationen des Tatra-Gebirges. I Teil: Die Pflanzenassoziationen de Chochołowska-Tales;
48. ȘTEFAN, N., SÂRBU I., OPREA A., MÂNZU, C., 2000, Contributions to the study of Romanian's vegetation, volumul III, Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Biologie vegetală;
49. TÂRZIU, D., SPÂRGHEZ, G., DINCĂ, L., 2002: Solurile României, Editura Pentru Viață, Brașov;
50. ATLASUL Republicii Socialiste România, 1974, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București;
51. Comitetul de Stat al Geologiei – Institutul Geologic, 1968, Harta geologică 1:200.000;

52. http://www.mmediu.ro/dep_mediu/biodiversitate.htm;
53. <http://www.iucn.org/>.